

Mirga

Rašo Ku.
The Ohio War History Commission
Columbus, Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

EUROPA pusiau
nematoma bet juntama idė
ginė linija. Vienoje pusėje lai
svi rinkimai, laisva spauda,
laisvos partijos, laisva žmo
gaus mintis. Kitoje pusėje
viena diktatorinė partija, vie
toje spaudos svaiginanti pro
paganda, vietoje pilietinių ir
žmogaus teisių areštai, depor
tacija ir priepauda.

Prezidentas Lincoln pasakė:
Mes negalime gyventi pusiau
vergai, pusiau laisvi.

Italų filosofas Croce žmoni
jos istoriją vaizduoja kaip nuo
latinę laisvės pasaką.

Tokių būdų, ir Europa nega
lės gyventi pusiau laisva, pu
siau paversta. Net priešpa
dingoje Rusijoje žmonės sieks
laisvės. Čia gera medžiaga
naujam karui. Jos kaltinin
kas bus Stalinas.

Iš 40 milijonų svarų A
merikos surinktų drapanų,
12 milijonų svarų bus pasiūsta
Rusijon. Siuntimą atlikus UN
RRA organizacija, kurios at
stovų sovietai į Rusiją neįsi
leidžia. Butų gerai jei tų ru
bų dalis tektų nuo karo nu
kentėjusiems Lietuviams. Bet
jokio užtikrinimo nėra.

AMERIKOS Kongrese kre
vai žiurima į Maskvos elgesį
Rytų Europoje. Senatorius
Ferguson aną dieną nurodė
kad Rusai neįsileidžia Ameri
kos spaudos ar diplomatijos
atstovų Lenkijon ar Pabalti
jin. Nėra Amerikos atstovų
Austrijoje ir Vengrijoje, o Bu
garijoje ir Rumunijoje Ame
rikos diplomatus Rusai laiko
policija apstatę.

Kongresmanas D'Alessandro
sako reikalaujantis Kongreso da
ryti viską galimą padėti ma
žoms tautoms gauti ir užlaiky
ti savo laisvę.

KAIP MAŽA mūsų spaud
je žinių iš Lietuvos. Tai ge
riausias įrodymas kad "išlais
vintoje" Lietuvoje nėra jokių
laisvių, kad gyvenimas ten su
varžytas ir sukaustytas, ir tą
varžymą norima nuo pasaulio
akių nuslėpti.

TENKA apgailėti Neprikla
usomos Lietuvos nelaimę nesir
andant šiame tragingame lai
ke gabaus ir atžymėtinio Lietu
vio diplomato.

Pradžioje pereito didžiojo
karo ir jo metu net pajauktas
J. Gabrys daugiau padarė ne
gu dabar padaro esanti užsili
kę Lietuvos diplomatai: jie ne
išstume priešakin nei vieno
blizgančio asmens. Ką Lie
tuvai naudingo tarptautiniu
atžvilgiu padarė, padarė visu
menė ir pavieniai patriotai.

AMERIKA imasi griežtesnės
užsienio politikos, siekimui tei
singos taikos. San Francisco
konferencijoje Stettinius nu
traukė su Rusais kalbas dėl
Lenkijos iki bolševikai išpildys
Jaltos sutartį.

Taipgi Stettinius Padėjėjas
Sekretorius Grew Washingto
ne padarė aštrų pareiškimą
jog apie 30 Europos valstybių
klausimo negalima išspręsti
vienos valstybės įmaršavimu
joms padiktuoti.

Tas keitimas Amerikos val
džios taktikos yra net pavėluo
tas, bet geriau, kad ir vėliau.
Tik griežtu nusistatymu gali
ma bus atstatyti teisingą tai
ką.

IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

SAN FRANCISCO konferen
cijoje apdirbta pradiniai dar
bai, išskirstyta komisijos, ir
komitetai. Jie nuo dabar im
sis svarstymo visokių pataisy
mų ir priedų prie Dumbarton
Oaks pradinio Pasaulinės Or
ganizacijos plano.

Keturiasdešimt mažų ir di
desnių valstybių stovi prieš
keturias didžiasias — Ameri
ką, Britaniją, Kiniją ir Rusi
ją: šios tarp savęs svarbiai
siais klausimais kaip ir susi
tarė. Molotovas ir Eden išva
žiavo. Liko jų vietininkai.

Simtai priedų, pataisymų ir
pakeitimų prie to projekto bus
apkalbama viešame atstovų po
sėdyje. Tas dar užims ilgą
laiką.

VIENUOLIKA didesnių val
stybių nubalsavo pasiimti ant
savęs atsakomybę prižiūrėti
didėnes valstybes kad jos lai
kytųsi tvarkos ir taikos. Ma
žosios tautos tuo atžvilgiu pa
liktos nuosalyje.

KONFERENCIJA atmetė ki
tą bolševikų užsimojimą pra
vesti savotišką dalyką — pri
mesti konferencijai naujai su
stvertą bolševikų ir Hillmano
vadovaujamą Pasaulio Amati
ninkų Unijos Kongresą daly
vauti su savo pilnateisiais at
stovais. Jie galės būti tik tē
mytojais.

Sidney Hillman buvo Mol
otovo vašinamas ant Rusiško
laivo, kur privežta vodka ir
kitų bolševikiškų prasmatny
bių. Pats Molotovas reikalavo
Stettinius ir Edeno kad jie
remtų įleidimą Hillmano nau
jos organizacijos į konferen
ciją su pilnu balsu.

Prieš šį bolševikų planą ko
voja ir Amerikos Darbo Fede
racijos prezidentas Green, ku
ris irgi nėra priimtas į konfe
renciją, bet darbuojasi kaip
patarėjas.

Green iškėlė protestą ir
prieš bolševikų planą naudoti
Vokietijos žmones atstatymui
išgrautos Rusijos.

Gaila kad Amerikos vadai
tik taip save užsirekomendu
ja savo sumanumu ir darbais.

PRANCUZŲ delegatai San
Francisco konferencijoje tarp
savęs nesutaria taip kaip ir
Amerikos Lietuvių delegatai:
Prancuzai delegatai susideda iš
visokių partijų, jie patys tarp
savęs nesutinka ir nesikalba,
kaip ir pačioje De Gaulle val
džioje.

Mūsų tarybininkų delegatai,
matyt savo "boso" įsakytai, at
sisakė su Misiijos delegatais,
savo gerais draugais ir pažys
tamais, ir kalbėtis.

BOLŠEVIKAI labai piktna
si Amerikiečių atstovų atviru
ir demokratišku kovojimu kon
ferencijoje. Molotovas sako ti
kėjęs kad visi delegatai bus
Amerikos priversti kaip avinai
ateiti prie stalo pasirašyti Pa
saulio Organizacijos projektą
tokį kokį su Molotovo sutiktai
Dumbarton Oak plano pataisy
mų.

(Pabaigo nuo 1-mo pusl.)

Tautų delegatams bus rodoma Lietuvos filma

SU JAPONAIS

KARAS su Japonais Okina
wava saloje pasiekė atkak
liausio laipsnio. Japonai bu
vo atmušę Amerikiečius pa
kraštyje Naha, salos sosti
nės, bet jie vėl atgavo pra
rastą plotą viename iš kru
viniausių susikirtimų.

Kaip žiauriai eina mušiai
sako pranešimai, kur vie
name buryje iš 1,240 vyrų
liko tik du, kiti sužeisti ar
užmušti; kitame buryje liko
tik 8 Amerikiečiai.

Vietoj nusigąsti, po Vo
kiečių pasidavimo, Japonai
skelbia jie tikrai laimėsia.

Tuo tarpu, Amerikos di
dieji lėktuvai iš Guam sa
los tęsia įtemptą atakavimą
pačios Japonijos salų, mies
tų ir lėktuvų stočių. Geg.
16 pranešama apie sudaužy
mą 357 Japonų lėktuvų tri
jų dienų atakuose.

Amerikiečiai pasiryžę vi
siškai užvaldyti Okinawa ir
tą atsieks nežiurint visų Ja
ponų pastangų salą atlaiky
ti.

Atkaklūs mušiai eina ir
Filipinų salose, kur Japo
nai dar tebesilaiko.

Kinai nekuriose dalyse tu
rėjo pasisekimus prieš Ja
ponus.

Amerika ruošia planus
įsiveržimui į pačią Japoni
ją vietoje kariavus pašali
nės salose. Apie 10 mili
jonų karių gali panaudo
ti galutinam Japonijos
parbloškimui.

Europoje karui pasibai
gus 25 milijonai vyrų grįs
į privatinį gyvenimą, padė
ję karo ginklus.

Kaip Japonai Susipynę su Sovietų Rusija

Šis žemėlapis parodo kaip Japonai ir Rusai yra vieni ki
tiems pavojingi: jei karas kiltų, Japonų kariuomenės esančios
Mandžurijoje gali staiga nukirsti Rusams Vladivostoką ir už
grobtį Sibiro dalį. Rusai gi taip pat gali Japonus užkirsti
Mandžurijoje ir iš Vladivostoko lengvai bombarduoti lėktu
vais pačią Japoniją.

TRUMAN TARIASI PASIMATYMU SU STALINU

Prez. Truman reiškia vil
ties kad trumpu laiku įvyks
"trijų didžiųjų" susitikimas
apkalbėjimui taikos reikalų.
Kur ir kada toks susitiki
mas su Churchill ir Stali
nu įvyks Prez. Truman ne
gali tuo tarpu pasakyti.

Viena iš priežasčių Britų
užsienio sekretoriaus Edeno
sustojimo Washingtono va
žiuojant atgal į Londoną
buvo pasimatymas su Prez.
Truman aptarimui reikalin
gumo tų trijų susitikimo.

Prancuzų vadas Gen. De
Gaulle sakoma į tą pasitari
mą nebus kvieistas.

Ar ir Prez. Truman va
žiuos pas Staliną?

JIEŠKO HITLERIO

Bolševikai griozdžia po
Berlino griuvėsius jieško
dami Hitlerio ir Goebbels
lavonų.

Gen. Goering paimtas į
Amerikiečių nelaisvę. Su
imta eilė kitų svarbių na
zių vadų.

Jieškomas taipgi žiaurus
nazių viršininkas Himmler,
atsižymėjęs žmonių žudy
nėms. Jis spėjama yra
gyvas.

Portland, Ore. — Spro
gus pakraščio sargybos lai
vui užmušta 49 jureiviai.

Tuli naziai žemesnio lai
psnio viršininkai dar vis
tebegyvena laisvi, apsikro
vę iš kitur prisiplėštais lo
biais. Jie taipgi pateks į
sąjungininkų rankas.

RENGIA VAKARIENĘ SUPAŽINDINI MUI KITŲ ŠALIŲ OFICIALIŲ DELE GATŲ SU LIETUVOS BYLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJOS VEIKLA

SAN FRANCISCO, Cal. — Geg. 11, Amerikos Lietuvių Mi
sijos delegacija gavo iš paties Valstybės Sekretoriaus Stettinius
laiską, kuriame jis praneša kad jis oficialiai priėmė A. L. Misi
jos Memorandumą kaip Chairman Amerikos Delegacijos United
Nations Konferencijoje.

A. L. Misiijos Memorandume (jis telpa ant 6-to pusl. šiame
numeryje—Red.) yra siulomi pataisymai Dumbarton Oaks Pa
tvarkymų, kurie numatyti galimybės Nepriklausomai Lietuvai
tapti nariu Pasaulinės Organizacijos, kuriai čarteris yra gimi
namas šioje San Francisco Konferencijoje.

A. L. Misiijos delegacija nepasitenkins vien įteikimu memo
randumo — dabar daro pastangas kad šio memorandumo pasi
lymai būtų iškelti svarstymui Konferencijos posėdžiuose, kad
butų oficialiai įtraukta šio memorandumo sugestijos į konferen
cijos tarimus.

A. L. Misiija rengia vakarienę antradienį, Gegužės 22, į ku
rią pakviesti San Francisco Konferencijos visų tautų delegatai
kurie rūpi mažųjų tautų teisėmis. Toje vakarienėje platus pa
saulio atstovai bus supažindinti su Lietuva — jiems bus paro
dyta parinkčiausias dalykų pūkų K. Motuzo Lietuvos filmų, ku
rios buvo rodomos ir Washingtono Kongresinėje Vakarienėje.

Tautų delegatų vakarienėje kalbės Dr. NOREM, buvęs U.
S. Ministras Lietuvai, "Timeless Lithuania" autorius, ir kiti žy
mys asmenys. Šios vakarienės kaštų padengimui Lietuvių vi
suomenė ir organizacijos prašoma prisijusti AUKŲ — užmokė
kit už vieno ar poros svečių vakarienės bilietus. Pasiųskit sa
vo penkinę ar dešimtinę šiadien. Čia paduotu adresu.

OLIS, KUMSKIS, ŽIURIS.

Aukus siųskit skubiai šiuo adresu:

AMERICAN LITHUANIAN MISSION
Hotel Californian San Francisco, Calif.

Gerbiamejii:

Ir aš prisidedu su auka parėmimui Amerikos Lietuvių Misi
jos pastangų Lietuvos vadavime. Siunčiu savo auką \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas.....

Valst.....

TEISMAS PRADES VEIKTI GEG. 31

Tarptautinė karo krimi
nalistų konferencija sušau
kiama Londone Gegužės 31
dienai. Sako, ta komisija
prašė tų Europos valsty
bių pasiųsti savo tyrinėji
mo atstovus į Vokietiją pa
gelbėti surinkti karo nusi
žengimų įrodymus.

Maj. Gen. Donovan iš
Washingtono nuskirtas iš
Amerikos pusės karo krimi
nalistų teisėju. Jam pa
skirta pora gabių teisių ži
novų padėjėjais.

Kada pradės veikti teis
mas nubaudimui bolševikų
karo kriminalistų?

PARYŽIAUS apeliokėse
miestelių tarybų rinkimuo
se didumą vietų gauna ko
munistai ir socialistai.

Europa atsikratė fašiz
mo ir nazizmo — kaip at
sikratys komunizmo ir so
cializmo?

Oro Jėgų Vadai

Viršuje, Lt. Gen. Barney M.
Giles, paskirtas armijos oro
jėgų vadu Pacifike, vieton žu
vusio vado. Apačioje, armijos
oro jėgų vado padėjėjas Lt.
Gen. Ira A. Eaker.

DARBAI

Ragina angliakasių dirbti.
Prez. Truman išleido
perspėjimą angliakasių va
dams kad kieta anglis turi
buti gaminama, kitaip,
valdžia ims visų reikalin
gų priemonių tos anglies
iškasimą palaikyti.

Apie 72,000 kietos ang
lies mainerių streikuoja ir
nesirengia eiti dirbti.

23 užmušta. Sunnyside,
Utah. — Angliakasykloje
išstikus dujų sprogimui už
mušta 23 darbininkai. Tai
viena iš didesnių nelaimių
kasyklose šį metą.

Cleveland, O. — Fisher
lėktuvų dirbtuvėje kur ga
minama B-29 reikmenys,
sako reikalinga dar 2,000
darbininkų, išpildymui už
sakymų kvotos.

Sako, Europoje karui pa
sibaigus daugelis darbinin
kų, ypatingai moterų, me
ta jau darbus. Darbinin
kai raginami laikytis dar
buose.

MĖSOS gamyba, su val
džios priežiūra, padidinta
pirmą Gegužės savaitę —
tą savaitę papjauta dau
giau kiaulių ir galvijų, su
darant 7,000,000 svarų mėsos
daugiau per vieną sa
vaitę. Tą savaitę mėsos pa
gavinta 261,000,000 svarų.

Anglijoje, skrendant ka
rišku transportu, nukritus
užmušta 33 Amerikiečiai ir
Anglai kariai.

ČEKAI džiaugėsi ir lau
kė kad Amerikos kariuo
menė užims jų sostinę Pra
hą ir tuomi išgelbės ją nuo
bolševikų.

Bet Praha, kaip Berli
nas, Jaltos sutartimi buvo
pažadėta bolševikams ir
Amerikos armija, paėjus
iki nustatytos vietos turė
jo sustoti, nors galėjo Pra
hą pirmiau bolševikų pa
imti.

TITO, Stalino agentas
Jugoslavijoje, užgrobė su
savo armija buvusį Italijos
uostą Trieste. Tačiau Ang
lija ir Amerika pasiuntė
Tito notą, kartu pareiški
mą ir Stalinui, kad Trieste
pasiliks sąjungininkų kon
trolėje, ir kad Tito kuog
rečiau iš to uosto pasiša
lintų. Britai pasiuntė ir
kelis karo laivus į uostą.

Tuo būdu, apgavimai ir
prievarta Stalinas nepasi
savinis Istrijos ir jos uosto
Trieste.

Tito pareikalavo prijun
gti prie Jugoslavijos ir vie
nos Austrijos provincijos,
Karintijos.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

TEKO matyti filmas "German Atrocities" Vokiečių koncentracijos stovyklose. Tai baisūs paveikslai žmonėms regėti. Susirinkę žiūrėtojai atidžiai sekė pasibaigusias scenas, kurios kiekviena žiūrėtojus siurpiais perima. Iš publikos išgirsti sunkų atdusį, ach, ir kitokius garsus; kiti, negalėdami žiūrėti, eina laukan....

Buvusių gyvųjų žmonių lavonai kaip medžių rąstai suversti vienas ant kito; kiti guli vienas greta kito kaip kad tiltas per upę butų medžiais nuklotas. Kunai suvėję, kaulai ir oda palikus, kas duoda matyti kad dar neseniai jie buvo tokie žmonės kaip ir mes.

Tarp šių negyvųjų žmonių malkų eilių atrasta ir gyvųjų, lėtai mirstančių. Ugnies pečiūose atrasta apdegę, tuo būdu žudyti žmonės; kiti kunai pavirę į sinderų konglomeratą; kitur, lauko pusėje, vėl apdegę, apsvilę lavonai. Baisėsio vaizdo nei apsaityti nei apsaityti negalima.

TIK VIENOJE pusėje "tvoros" tuos baisumus tenka pamatyti. Kas dedasi kitoje pusėje — galima tik įsivaizduoti. O juk ten 35 kartus lengviau baisumus atlikti negu "šioje" pusėje. Bet ten tirti, matyti kas dedasi, kas su gyvais žmonėmis daroma, niekas negali.

Ten irgi milijonai pateko nelaisvėn, kaip kareivių taip ir "politinių" prasikaltėlių, bet jų likimu niekas nesirūpina, niekas nesiima pakelti uždangą ir pažiūrėti kas ten dedasi — tai Sovietų okupuotose šalyse. Mat, jie mūsų "alijantai"! Juk ten ir mano giminė iš aštuonių asmenų praeitame kare (revoliucijos metu) be pėdsakų dingę, ir žudomi žmonės dabar.

Kolei nebuvo komunizmo pasaulyje, žmonės tokių baisių nematė, nes jų nebuvo. Gyvenom pirmąjį pasaulinį karą, nei kaizerio nei caro valdžios tokių nežmoniškių darbų neatlikinėjo. Kareiviai nelaisvėn patekę vienon ar kiton pusėn buvo traktuojami kaip beginkliai žmonės. Nelaisviai nei bado nei ugnimi nebuvo naikinami. Po karo visi važiuo kiekvienas savo šalin, pavargę tik tiek kiek pats karo laikotarpis juos nuvargino. Koncentracijos stovyklose žmonės buvo maitinami nors kiek.

PRADŽIA viso pikto ir nežmoniško giminės bolševikų revoliucijoje. Rusijos bolševikų revoliucija yra motina viso to žiaurumo kokį vartojo šiame kare Vokiečiai. Nes Vokiečiai žinojo kad kada nors bolševizmo motinos piktai ir kerščiui išauklėti vaikai puls Europos "buržuikus" kraštus sunaikinti, turėjo piktą ir kerštą auklėti kad susitikus abiem turėti keršto ir pikto atsparą. Vokiečių nuožmius darbus pasaulis atrado, pamatė. Dabar nuo šio laiko po visą Ameriką, kaip ir kitose sąjungininkių šalyse, rodomos filmos "German Atrocities".

Ar iš kitos pusės "tvoros" žmonija galės pamatyti "Russian Atrocities" negalima pasakyti.... nes jie mūsų "alijantai"....

KADA rašau šias pastabas, laikraščio pardavėjas gatvėje šaukia: "War ended in Europe!" "Thank God, peace in Europe", kitas rėkia.

Mums kurie gyvenome per eitą didįjį karą ir dabar, šitas kaip ir paprasta naujiena. Bet jaunajai kartai yra didelis džiaugsmas ir ekzultacija.

Tik deja, ne visiems jauniems tenka džiaugtis karo pabaiga Europoje. Dar jiems liko nukariauti Tolimų Rytų

stiprus priešas. Daug aukų, daug kraujo reikės dar pralieti ir gyvybių paaukoti kol bus oficialiai paskelbta: "Thank God, the Global War is over!"

Z. Jankauskas.

DIDELĖS VIESOS PRAKALBOS GEGUZĖS 20

Sekmadienį, Geguzės 20, nuo 6 val. vakare, šv. Jurgio parapijos salėje rengiama didelės viesos prakalbos, paminėjimui Europos karo baigimo ir Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 m. sukakties. Bus ALT delegatas iš San Francisco konferencijos, dainuos artistė Ona Skveritūtė, solistė operetėje "Oklahoma"; bus Vaidilučių šokėjų grupė, taipgi Dainos Choras išpildys dainas.

Po viso to programos bus šokiai ir pasilinksminimas. Visi kviečiami dalyvauti.

Rengimo Komisija.

ELIZABETH, N. J.

IS TAUTININKŲ CENTRO VEIKLOS

Geguzės 6, po pietų, Lietuvių Laisvės salėje, įvyko Am. Liet. Tautininkų Centro surengtos prakalbos su dainomis — dainavo p. V. Pranckus-Tamkiūtė ir J. Vasilauskas; pianu palydėjo Prof. Žilėvičius. Susirinkimas pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais. Lietuvių Laisvės bendrovės pirmininkas D. Anelionis pradėjo susirinkimą, kalbas pasakė: J. Ginkus, D. Klinga, J. Tysliava, J. V. Valickas, Dr. B. K. Vecnius, ir J. Sagys.

Tarp kalbų ir dainų buvo renkama aukos ir pardavinėjama Angliškai išversta knyga, "Kaip Jie Mus Sušaudė". Aukų surinkta tautos bylai ginti \$54.05.

Publikos galėjo būti pora simtų. Reikia pastebėti kad prakalbas rengiant tokiose aplinkybėse, viskas pavyko gerai. Po programos, pp. Budreckai visus prakalbų ruošėjus, atvykusius veikėjus ir kalbėtojus pasikvietė į savo rezidenciją ir maloniai pavaišino.

J. Judrys.

Bankų Turtai Pakilo

Polk's Bankų Enciklopedija parodo kad 1944 metų pabaigoje 14.758 šios šalies bankai turėjo taupymui padėtų sumų \$143,317,298,000 ir bankų kapitalai siekė \$10,019,829,000.

Nuo Amerikos karo pradžios Gruodžio 7, 1941, depozitai bankuose padaugėjo 61 bilijonu dolarių.

Berlino Griuvėsių Vaizdas

Vaizdas dalies išgriauto Berlino, laike raudonųjų įsiveržimo į tą miestą. Diduma to miesto liko tik griuvėsiai.

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

DALYVAUKIM VISI

Brooklyn, N. Y., artistų veikėjas "Pasaulis be Vyrų" bus perstatytas šį sekmadienį, Geguzės 20, nuo 2:30 val. po pietų, Nemunas salėje, 48 Green St. Prie to veikalo suvaidinimo prisideda ir vietinė Jennie Panevich, kuri atliks "Suzannos" rolę. P-lė Gertrude Ulinas sudainuos kelias daineles.

Dr. B. K. Vecnius, iš Brooklyn, N. Y., pasakys įdomią prakalbą apie Lietuvį reikalus ir pastangas už Lietuvos nepriklausomybę.

Mūsų kareivių motinos apsaikys savo įspūdžius atsilankymo Baltajame Name pas p. Rooseveltienę, ir bus kitų pajavirimų. Kviečiame visus.

REMKIME MISIJOS DARBUS, KOVOKIME UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Gal niekadoms nebuvo tokio svarbaus momento kovoje už Lietuvos nepriklausomybę kaip dabar. Pastangomis bei pasidarbavimu Amerikos Lietuvių Misijos, State Departmentas davė laisvą Amerikos Lietuvių Misijos atstovams į San Francisco. Taigi yra didelis Lietuvos laimėjimas, ir to laimėjimo proga turėtume išnaudoti visas galimybes.

Suprantama, gal iš prigimties, čia atsiranda ir užvėdėjimas: Kodel ne mes bet anie? Kiti net pastebi kas čia tokio jei du ar trys asmenys nuvažiuos į San Francisco konferenciją — ten su jais niekas nesiskaitysia. Tokius plepalus leidžia tankiausia blogos valios mūsų išgamos, arba tie kuriems jų pačių kromelis labiau rūpi negu visa Lietuvos nelaimė.

Geros valios Lietuviai neturėtų krypti dėmesio į niekšų plepalus. Kas skirtumas kurie Lietuviai laimėjo State Departmento užgyrimą? Kurie nuosirdžiau darbuojasi ir turi gerų įtekmių tie ir laimėjo užtarimą, ir jeigu mes susilaukėm aukštų valdžios narių užtarimo ir paramos tai mums lieka tik dėti visas pastangas remti jų darbuotę ir visiems vieninai kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Dabar kaip tik yra laikas, kada viso pasaulio, kartu ir mūsų Tėvynės Lietuvos, likimas yra svarstomas, mums begalo yra svarbu turėti atstovus kurie stengsis apginti Lietuvos interesus.

Betgi nepamirškime, čia susidaro nemažos išlaidos, tos išlaidos reikės mums padengti. Todel, vardan mūsų nelaimingą Tėvynės Lietuvos prisidėjimą su pinigaiska auka, didesne ar mažesne, tas mus nenubiednins. Atminkime, visa vilstis gyvybės ar mirties Lietuvos Lietuvių yra mūmyse, neapleiskime jų. Siųskit aukas dabar, šiandien, nes jos reikalingos tuojau. Stokite į talką tiems kurie dirba iš širdies už mus visus negalinčius tam laiko pašvęsti. Dr. M. J. Colney.

PASEKMINGOS PRAKALBOS

Geguzės 6-tą surengtos didelės prakalbos gerai pasisekė. Prakalbas atidarė LVS 6-to skyriaus pirmininkas Dr. Jonas Sims. Pirmas kalbėjo Dr. J. Jonikaitis, kuris švelniai apibūdino mūsų visų reikalus Lietuvos ir Lietuvių tautos gelbėjime.

Julius Smetona, iš Clevelando gražiai ir vaizdžiai mums nupasakojo kaip stipriai ir ryžtingai turime kovoti už mūsų tėvų žemę, jos laisvę ir nepriklausomybę — už Lietuvos nepriklausomybę. Nurodė bolševikų kenksmingumą visai pasaulio taikai.

Elena Rauby, Lietuvų karo bonų pardavimo komiteto pirmininkė, paprašė žmones pirkti Septintos Karo Paskolos bonus, ir čia jų parduota už apie \$5000.

Dirvos redaktorius, LVS centro sekretorius K. S. Karpius, užsiminė apie Dirvą, paskui plačiau apie Amerikos Lietuvių Misijos pradėtus darbus, kurie vykdomi Misijos delegatų nuvykimu į San Francisco konferenciją, leidimu knygų ir tt., ir ragino publiką tuos darbus paremti. Po jo kalbos buvo renkama aukos ir jų surinkta \$350. Davusieji stambesnę auką gavo dovanų knygą "Lithuania Under the Sickle and Hammer".

Pagerbtos trys karių motinos kurios buvo Washingtone ir dalyvavo įteikime peticijos Prez. Rooseveltui. Joms buvo prisegta rožių korsažai. Tos Detroitietės motinos yra Petronėlė Medonienė, Ona Wilkienė ir Stephanina Douvan. Ona Aksomaitienė gavo dovaną už surinkimą daug parašų ant peticijos.

Grupė mergaičių tautiškuose kostiumėliuose, pašoko keturis Lietuviškus šokių. Judy Walls, 6 metų, pašoko ir tap dance. Joms akompanavo pianistė Alena Dailidaitė, ji ir paskambino pianu solo. Alenai publika daug plojo.

LVS centro finansų sekretorius Juozas Kripas, iš Ann Arbor, Mich., perskaitė rezoliuciją Lietuvos reikalui, ir laišką Senatoriui Homer Ferguson už jo pastangas mažų tautų Rusų okupacijoje reikalui. Rezoliucija ir laiškas vienbalsiai priimta.

Pagaliau kalbėjo taip labai laukta viešnia, pirmą kartą atsilankiusi Detroit, Alena Devenienė, iš Waterbury, Conn. Ji jautriai atvaizdavo Lietuvos tragingą padėtį ir mūsų žmonių likimą kad daugeliui ištraukė iš akių ašaras. Pabaigoje ji plačiau kalbėjo apie reikalingumą visiems patriotiniams Lietuviams dirbti vieningai, šalinant nesusipratimus ir vadų lenktynes, nes tik taip bus galima pagelbėti karo nuvargintai, žudomai Lietuvai.

Kalbėtoja taipgi apdovanoja gėlių korsažų. Su ponu Douvan į prakalbas atsilankė jos giminietis iš Paryžiaus, Prancūzijos Leitenantas Roger A. Gravez, kuris dabar lavina Prancūzus lakunus Selfridge Field, Mich., karo aviacijos mokykloje. Čia jie atgabenti per Lend-Lease.

Leit. Gravez laikė sau už garbę susitikti su mirusio Lietuvos Prezidento sunum Julium Smetona. Jie susikalbėjo Prancūziškai. Pasirodė kad jiedu lankė tą patį universitetą Paryžiuje.

Po prakalbų, buvo suruošta vakarienė Yorba viešbutyje, svečių pagerbimui, tik gaila p. Julius Smetona turėjo išsiskubinti į Clevelandą ir vakarieneje dalyvauti negalėjo. Po vakarienos, svečiai pasidalino mintimis, trumpomis kalbomis ir susipažino su viešnia p. Deveniene. Vakarieneje pirminkavo Alena Rauby.

Pašto Viršininkas

Robert E. Hannegan, Demokratų partijos nacionalis pirmininkas, Prez. Trumano paskirtas Postmaster General — pašto viršininku, į vietą Frank C. Walker, kuris nuo Liepos 1 iš tos vietos paleidžiamas.

A. DEVENIENĖ PAVIEŠĖJO

Mūsų viešnia kalbėtoja, p. Devenienė, mums labai prašant, pasiliko porai dienų Detroit pasisvečiuoti ir turėjo progos pamatyti miesto įdomybes. Viešnia aplankė kleboną Kun. I. Boreišį, Dr. J. Jonikaitį, pp. Smailius, Motuzus. Motuzai paruošė viešniai pietus savo namuose. Taipgi keletas veikėjų apsilankė mūsų namuose su viešnia susitikti. Viešnia mums papasakojo šiuropulinių atsitikimų ir pergyvenimų šio karo sukuryje.

Prakalbų rengimo komisija: Dr. J. Sims, H. Kapturauskas, V. Markuzas, A. Rinkunas, St. Douvan, O. Wilkienė, H. Rauby ir M. Smailienė visiems dėkoja už dalyvavimą ir aukas. Reikiame ačiu ir Kun. I. Boreišiui už prakalbų pagarsinimą.

SUSIRINKIMAS

Kareivių Rėmėjų susirinkimas įvyks sekmadienį, Geguzės 27, nuo 1:30 val. po pietų, žemutiniame kambaryje buvusioje Lietuvių salėje. Rep.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono ir aplinkinėje. 1302 Lamar St. Dayton, O.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — idėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" bankys jus išties pusmetį.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

JANKARUSKAS Motiejus, 73 m., mirė Geg. 4, Cleveland, Ohio. (čystos-Budos k. Sasnavos v. Vilka. ap.) Amerikoj išgyveno virš 50 m.

NEFCISAUSKAS Juozas, 78 m., mirė Geg. 4, Clevelande. Amerikoj išgyveno ilgus metus.

JOČIUS Kazys, apie 56 metų, mirė Bal. 30, Detroit, Mich. (šakių val. Suvalkijos.)

BEREISA Jonas A., 71 metų, mirė Geg. 4, Dayton, Ohio. (Paėjo iš Aleksoto-Kauno.)

GRIMAILIENĖ Juzefa (Milašutė), seno amž., mirė Bal. 8, E. St. Louis, Ill. (Smulkių k. Nemakščių par. Raseinių ap.) Amerikoj išgyveno 35 metus. Paliko nuliudime vyrą ir du sunus, Juozą ir Stasį, ir dukterį Julę Raukas.

BIJUNAS Antanas, mirė Kovo 22, Wanamie, Pa.

TIDIKIENĖ Stasė (Stankevičiūtė), 37 metų, mirė Sausio 13, Buenos Aires, Argentinoj.

LEVICKIENĖ Paylina (Petrokaitė), mirė Bal. 13, Chicagoj. (Tauragės ap. Kaltinėnų p. Sodulės k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

LAUKIS Petras, seno amž., mirė Bal. 14, Chicagoj. (Telšių ap. Platelių p. Visvainių k.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

STASAUSKIENĖ Joana, mirė Kovo 26, Bayonne, N. J. BIRŽIETIENĖ Marė, 47 metų, mirė Kovo 19, Philadelphia, Pa.

KOTIS Vladas, 45 metų, mirė Kovo 22, Philadelphia, Pa. GEGECKAS Jurgis, 49 metų, mirė Kovo 23, Philadelphia, Pa.

GARBAUSKIS Antanas, pusamžis, mirė Bal. 15, Chicagoj. (Panev. apsk. Kupiškio par.) Amerikoj išgyveno 30 metų.

PUKENIS Jonas, pusamž., mirė Bal. 4, Chicagoj. (Utenos ap. Anykščių p. Liudiškių k.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

SLABAŠAUSKAS Mykolas, mirė Bal. 14, Sugar Notch, Pa.

TAMASAUSKAS Rokas, 73 m., mirė al. 17; Woodhaven, N. Y.

BALAVIČIUS Pranas, mirė Kovo 28, Hanover Township, Pa.

SPROGIS Jonas, pusamžis, mirė Bal. 4, Chicagoj. (Raseinių ap. švėkšnos par. Šalpenių k.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

VAINAUSKIENĖ Veronika, 42 m., mirė Vas. 12, Buenos Aires, Argentinoj. (Seinų ap. Lazdijų p. Naravų k.)

DAUJOTIENĖ Ona, seno amž., mirė Bal. 17, Waukegan, Ill. Amerikoj išgyveno 45 m.

GUDENIENĖ Petronėlė (Kirkaitė), Nemakščių p. Tautišalio k.) Amerikoj išgyveno 38 m.

MINEIGA Ignas, 55 metų, mirė Bal. m., Mahanoy City, Pa.

JANKAUSKAS Kasparas, 67 m., mirė Bal. m., Mahanoy City, Pa.

VELERIS Pranas, mirė Bal. mėn. Lost Creek, Pa.

MATIKOVAS Dominikas, pusamžis, mirė Bal. 21, Chicagoj. (Šilalės par.)

KASULIS Antanas, 52 m., mirė Bal. 18, Chicagoj. (Kau-no ap. Čekiškės p. Lebedžių kaimo.)

PAPLAUSKAS Boleslovas, 60 m., mirė Bal. 22, So. Boston, Mass. (Punksko par.)

DAVIDONIS Juozas, pusamžis, mirė Bal. 23, Chicagoj. (Marrijampolės ap. Aukš. Panemunės p. Samelių k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

MILIUS Kastantas, mirė Bal. 15, Maspeth, N. Y.

MATUSEVICIUS Andrius, 52 mirė Bal. 5, Baltimore, Md. (Trakų ap. Kruonio v. Mar-gių k.)

VELERIJONAI

Šaknys malšiną nervus paeinančius iš rūpesčių, persidirbimo, susikrūtinimo ir nemigės; nuo isterijos, išgačio, mėšlungio, nuomario, karščiavimo, ir nervų netvarkymo. Geri sulyg nurodymo. Kaina su persiuntimu 50c. Visad gaunama iš: J. SKINDER

3448 S. Emerald Ave. Chicago, Ill.

ASMENYS norinti žinoti apie Joseph Strykul (Juozas Strikulis), gimusį Kaune, Lietuvoje, Kovo 13, 1887, jo tėvai buvo Adomas ir Darata. Rašykite: MRS. MARY MONROE 748 L. W. E. South Bend 6, Ind.

Ginkim Lietuvos Laisvę Drąsiai!

Platinkim šią knygą labiau

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE . . .

"KAIP JIE MUS SUŠAUDĖ"

1 knyga \$1.00

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

Su užsakymu siųskit pinigų. Vieną knygą gausit už \$1.00; 6 knygas už \$5.00, 15 knygų už \$10.00. Jusų darbas ir pasiaukojimas bus Lietuvai jusų Tėvynei!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilkim!

Ant Lietuvos Aukuro

LIETUVOS BALSAS NUKELTAS Į PASAULIO NERVŲ CENTRĄ

1. SENATORIAI VANDENBERG IR CONNALLY IR ATS. BLOOM PRIĖMĖ ALM. DELEGACIJĄ. J. E. SAN FRANCISCO ARKIVYSKU-PAS GEG. 20 MELSIS UŽ LIETUVĄ

Prieš kurį laiką buvo rašyta kad Amerikos Lietuvių Misija Lietuvos balsą nukėlė į Amerikos širdį. Dabar gi drąsiai galima pasakyti kad Lietuvos balsas nukeltas į pasaulio nervų centrą.

Nuvykę į San Francisco, Amerikos Lietuvių Misijos atstovai tuojau surengė spaudos atstovams priėmimą, į kurį atsilankė virš 50 didžiausių Amerikos laikraščių korespondentų. Adv. Olis, kaip vienas Misijos pirmininkų, tam gausiam rinkiniui Amerikos laikraštinių buriui plačiai nušvietė Lietuvos buitį bei išsklaidė tą skriaudą kuri Lietuvai padaryta jos nepriėmimu į United Nations šeimą. Šito rezultate, sekančią dieną Lietuvos balsas nuaidėjo per visą didžiąją Amerikos spaudą, pradedant San Francisco svarbiaisiais laikraščiais, baigiant žymiuoju Chicago Tribune.

Gegužės 9, visa Amerikos Lietuvių Misijos delegacija, t. y. pp. Olis, Kumskis, Žiuris, buvo Amerikos delegacijos vardu priimta Senatorių Vandenberg ir Connally ir Atstovo Bloom. Priėmimo metu buvo kalbėtasi apie Gegužės 4 Lietuvos klausimu įteiktą memorandumą, kuriuo, pasiremiant neginčijamais faktais bei dokumentais, buvo pareikalauta patikrinti Lietuvos respublikai, kaip suvereninei valstybei, atitinkamą vietą pasaulio organizacijoje.

Padrąsinta šiais pirminiais pasisėkimais, Amerikos Lietuvių Misijos delegacija griežėsi ir tolesnių žygių, kurie Lietuvos ateitį gali turėti dar didesnės reikšmės negu visi ligšioliniai žygiai.

Gegužės 22 d. Amerikos Lietuvių Misija rengia oficialų priėmimą visoms mažųjų tautų ir Amerikos delegacijoms San Francisco konferencijoje. Taigi kaip prieš du mėnesius, t. y. Kovo 23, puošniame Washingtono Statler viešbučio 'Presidential Ballroom' patriotingieji Lietuvos tėvynainiai aštuoniasdešimčiai Amerikos Kongreso narių aiškiai išdėstė kruviną mūsų mylimos Lietuvos raudą, taip dabar tie patys vyrai didingame San Francisco visų pasaulio mažųjų tautų

atstovams rengiasi patiekti sumindžiotų Lietuvos teisių grąžinimo reikalavimą.

Kaip viso šito įspūdingą preliudą, Jo Ekscelencija pats San Francisco Arkivyskupas Gegužės 20 sutiko atlaikyti iškilmingas pamaldas už Lietuvą.

2. ŠALTAS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSAKYMAS

Taigi griuvant tyronams ir Vakarų Europai išbrėskus laisvės rytui, ir Amerikos Lietuvių kuriamosios jėgos susijungė milžiniškai pastangai padėti ir senajai tėvų šaliai nusikratyti verginės pančios. Visa patriotingoji Amerikos Lietuvių visuomenė entuziazingai įsijungė į tą didįjį darbą, ir šiandien yra džiugu konstatuoti kad jos Amerikos Lietuvių Misijos vadovybei parodytas pasitikėjimas nebuvo veltui.

Deja, ir šioje žutbutinėje kovoje mūsų tarpe pasigirsta nemalonių disonansų. Kai Amerikos Lietuvių Misijos sekretorius p. Žiuris, nuvykęs į San Francisco, norėjo sueiti į artimesnį kontaktą su ten jau anksčiau nuvykusia Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija, iš jos vadovo gavo nedrauginę atsakymą. Šitai parodo kad ir šiuo lemtingu metu anaipyl ne visi mūsų suprantą vieningo veikimo svarbą.

3. MUSŲ SOCIALISTŲ PRIEŠ LIETUVISKOS PASTANGOS

Šitai betgi tėra mažmožis palyginus su tuo ką daro vienas save vadu pasiskelbęs ir į Lietuvišką visuomenę įsispraudęs Rusiškasis socialistėlis. Dar prieš istoriškąjį Misijos suvažiavimą Washingtono šis Lietuviškų reikalų kenkėjas per Naujienas visai niekino Misijos sumanymą ir visomis galimomis ir negalimomis priemonėmis stengėsi diskredituoti jos iniciatorius.

Šitoms jo prieš-lietuviskoms pastangoms nuėjus niekais, jis per tas pačias Naujienas ėmė rėkti rėkti prieš Amerikos Lietuvių Misijos tarimą pasiūsti savo atstovus į San Francisco konferenciją.

Kai Amerikos Lietuvių Misija sąryšyje su San Francisco konferencija gavo palankų laišką iš State Departmento ir kai paaiškėjo kad net pats Valstybės Sekretorius yra painformuotas apie Misijos delegaciją į San Francisco ir yra

jaį palankiai nusiteikęs, tai ir tuos faktus jis mėgino apversti aukštyn kojom. Pagal Rusiškų socialistų tradicijas ta proga jis pilte pylė purvą į energingų Misijos veikėjų pp. Žiurio, Olio, Kumskio kelią.

Dabar, kai Misijos delegacija jau yra San Francisco ir kai ji ten dideliu pasisekimu darbuojasi Lietuvos labui, N-nos vėl atidarė savo Rusišką kvapelio purkštuvą. Girdi, reikalaujanti Lietuvai atstovybės San Francisco konferencijoje jie (t. y. Misijos atstovai) tik patalkininkaus Molotovui. Ta proga N-nų redaktorius prirašo ilgiausią skiltį visokių samprotavimų. Baigia, žinoma, kaip paprastai, savo įprastą, nuvalkiotą demagogiją. Jis rašo: Jeigu jie, t. y. pp. Olis Kumskis ir Žiuris šita kryptimi darbuosis ir San Francisco tai jie nepasijus kaip atsidurs vienoje kompanijoje su Abeku ir Karsokiene.

4. PATRIOTISKUMAS IR VERGISKUMAS

Pašvėskime keletą eilučių šio nesveiko kliedėjimo tvirtinimui panagriniėti. Kas juo norima pasakyti? Ogi štai kas. Kadangi Amerikos Lietuvių Misijos delegacija San Francisco spaudos atstovams pareiškė jog Lietuva turi būti nepriklausoma valstybė, o paskui tą patį pakartojo ir garbingiems Senatoriams Vandenbergui ir Connally bei Atstovui Bloom tai šituo ji atliko bolševikišką darbą. Įrodinėti kad toks tvirtinimas yra nesąmonė, būtų tuščias laiko gaišinimas, nes kiekvienam yra aišku kad nepriklausomos Lietuvos atkurimo reikalas yra ne bolševikiškas, o patriotiškas Lietuvos darbas.

Priešingai, džiaugsmo reiškinys bolševikų kariuomenės laimėjimais, kada tie laimėjimai sudaro didžiausią pavojų Lietuvai tautos gyvybei, yra pro-bolševikiškas žygis. Gi atsitiktinas kad prieš tuos bolševikiškų laimėjimus nieko negalima pasakyti, nes Sovietai yra Amerikos sąjungininkė, teparodo tipišką p. Grigaičio vergiškumą.

6. IŠVADA: IŠSKIRKIME PRIEŠ-LIETUVISKĄ ELEMENTĄ IŠ MUSŲ TARPO

Viso šito akivaizdoje, tėra galimas vienas sprendimas. P. Grigaitis ir jo bendrašmeižikai turi būti išskirti iš Lietuvos visuomenės tarpo ir išmesti šalin. Tuomet visos pozityvios Amerikos Lietuvių jėgos ras tarpusavyje bendrą kalbą, susijungs ir kovą dėl Lietuvos laisvės varys dar iki šiol negirdėta energija ir efektyvumu.

Amerikietė Motina

Mrs. Harper Sibley iš Rochester, N. Y., šešių vaikų motina, išrinkta tipiška "1945 m. Amerikietė Motina". Ji dabar randasi San Francisco konferencijoje kaip patarėja.

logišką p. Grigaičio tipo socialistų nusistatymo patvirtinimą. Kad taip tikrai yra, parodo netolimos praeities išgyvenimai. Štai jų svarbiausieji.

Kai 1917 metais Petrapičio Lietuvių seime tautininkai ir katalikai pasisakė už nepriklausomą Lietuvą, socialistai iš seimo protesto ženklą pasitraukė. Jie bevėlyjo pasilikti federacijoje su motinėle Rusija.

Kai 1927 metais socialistui Jeronimui Plečkaičiui nepavyko perversmas Lietuvoje, jis nubėgo pas Pilsudskį ir prašė kad Pilsudskis jam padėtų Lietuvoje "atstatyti demokratiją".

Kai 1941 metais Prezidentas Smetona atvyko į Ameriką ir pradėjo Lietuvos išlaisvinimo veiklą ir siekė Lietuvos vyriausybės in exile sukūrimo, p. Grigaitis prieš jį pradėjo šmeižtų kampaniją ir tas p. Smetonos pastangas griovė.

Kai dabar energingą Lietuvos išlaisvinimo akciją pradėjo vesti a. a. Antano Smetonos buvusieji bendradarbiai, p. Grigaitis stengiasi sugriauti tiek pačią akciją, tiek jų vienybės pastangas, o tuos veikėjus apibarsto savo socialistiškos kultūros perlais.

6. IŠVADA: IŠSKIRKIME PRIEŠ-LIETUVISKĄ ELEMENTĄ IŠ MUSŲ TARPO

Viso šito akivaizdoje, tėra galimas vienas sprendimas. P. Grigaitis ir jo bendrašmeižikai turi būti išskirti iš Lietuvos visuomenės tarpo ir išmesti šalin. Tuomet visos pozityvios Amerikos Lietuvių jėgos ras tarpusavyje bendrą kalbą, susijungs ir kovą dėl Lietuvos laisvės varys dar iki šiol negirdėta energija ir efektyvumu.

Julius Smetona.

AUKOS AMERIKOS LIET. MISIJAI

Aukų reikalinga daugiau ir daugiau Misijos darbų vykdymui, Lietuvos bylos gynimui, todėl tie kurie dar neaukavot prašomi prisijusti savo auką dabar, ji bus įskaityta į bendrą sumą. Auką siųskit šiuo adresu:

L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

Amerikos Lietuvių Misijai į Washingtoną
Kovo 23-24 ir po to, taipgi į LVS Centrą, Prisiųsta Sekančios Aukos:

(Jeigu kurių aukotojų vardai ar miestai praleista, arba aukų suma netikra, prašome tuoj pranešti Dirvai)

PRALEISTA TARP BROOKLYNIEČIŲ AUKŲ AM. LIET. MISIJAI:

Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, Inc. Brooklyn, N. Y. \$50.00

DETROIT, MICH.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJAI
Kovo 23-24, Washingtono:

Viktoras ir Mrs. Petriks, Grosse Pointe \$110.00
Dr. Juozas Jonikaitis 105.00
Juozaš Tamošiūnas 105.00
Joseph J. Smailis, Hamtramck 50.00
Dr. J. J. ir Marė Sims 30.00
Kazys Wilkas 25.00
Henry Kapres 20.00
Ambrose Kizis 10.00
Vyt. Markuzas 10.00
Vincas Dapkus 5.00
Stephania Douvan-Čiurlionytė 5.00
Mrs. P. Medonis 1.00
Mr. ir Mrs. A. Rinkunas 5.00
Mrs. Anna Wilkas 5.00
J. Bartasius 5.00
Zigmąs ir Johanna Kundrotai 2.00
Mrs. Helen Rauby 2.00
Jonas ir Elzbieta Valukai 2.00
Joseph Guzauskas 2.00

Juozaš Kripas, Ann Arbor, Mich. 10.00
Petras D. Barakauskas, Ann Arbor, Mich. 5.00
Nellie Kibartienė (Kabur), Irons, Mich. 4.00
Mrs. P. Miscovich, L'Anse, Mich. 2.00
Ant. Medelis, Monroe, Mich.

Detroitiečiai delegatai už ženklelius

Dr. J. Jonikaitis 1.00
Mrs. P. Medonis 1.00
Dr. ir Mrs. J. J. Sims 2.00
Mrs. Anna Wilkas 1.00
Mr. ir Mrs. V. Petriks .50
Juozaš J. Smailis .50

DETROIT, MICH.

Aukos LVS 6-to Skyriaus Prakalbose Geg. 6
Misijos delegacijai į San Francisco

Dr. J. Jonikaitis \$25.00
Juozaš J. Smailis 15.00
Albina Ambrose 10.00
Wm. Brozis 10.00
Vincas Dapkus 10.00
Vyt. Markuzas 10.00
Henry Kapres 10.00
Frank Kass 10.00
Ant. Kuncaitis 10.00
Petronėlė Medonienė 10.00
Vincas Overaitis 10.00
Pr. Praškevičius / 10.00
Dr. J. J. Sims 10.00
Ant. Aurila 10.00
Petronėlė Banzienė 5.00
Vincas Jurgelaitis 5.00
Mrs. Pauline Guest 5.00
Aleksas Jasinevičius 5.00
K. S. Karpus 5.00
Ant. Kakanauskas 5.00
Juozaš Kripas 5.00
John P. Kulis 5.00
Charles Martin 5.00
Rožė Miknienė 5.00
Mr. ir Mrs. F. Motuzas 5.00
Juozaš Pažeraitis 5.00
Mrs. Helen Rauby 5.00
Elizabeth Rose 5.00
Juozaš Rusis 5.00

Magdalena Sabaliauskienė 5.00
Rozalija Stankienė 5.00
Mr. ir Mrs. John Thomas (Inkster) 5.00
Antanas Vainonis 5.00
Ona Wilkienė 5.00
Juozaš Valukonis 5.00
Antanas Gudaitis 3.00
B. Walls 3.00
Algirdas Ambrose 2.00
Ant. Kavaliauskienė 2.00
Poni Kirstavičienė 2.00
Mot. Mozuras 2.00
Hermanas Pavilonis 2.00
P. Banonis 1.00
Petras D. Barakauskas 1.00
Petras Bender 1.00
Andrew Bilak 1.00
John Dailida 1.00
Mrs. S. C. Douvan 1.00
Sgt. Frank Guzauskas 1.00
Julius Juodvalis 1.00
George Kavalas 1.00
Povilas Kazlauskas 1.00
Petras Masiokas 1.00
Jurgis Mazauskis 1.00
Frank Shuipis 1.00
Ona Shuipienė 1.00
Malvina Smailienė 1.00
J. Stanevičius 1.00
Agota Vaišnorienė 1.00
M. Vailušienė 1.00
Petras Yermotas 1.00
Antanas Zubauskas 1.00
Marcelė Gurauskienė .50
Su smulkiais aukomis pasidaro \$297.35
Dadėjus įžangos mokestį ir už parduotas knygas viso pasidaro apie \$350.00

DETROIT, MICH.

LVS 6-to skyriaus narių duoklės:

Dr. Juozas Peters 2.00
Ona Aksomaitis 2.00
(Nauji nariai prisirašė į LVS 6-tą skyrių):
Helen Rauby 2.00
Hermanas Pavilonis 2.00
Konrad Senait 2.00
Antanas P. Aurila (\$2 narystės, \$1 auką) 3.00

PINIGAI UŽ KNYGAS

"KAIP JIE MŪS SUSAUDE"

M. Sims, Detroit, Mich. 20.00
A. J. Kaniušis, Phila, Pa. 8.00
Frank Pukas, Phila., knygoms 5.00
V. V. Vaišnoras, Shenandoah, Pa. 5.00
Mrs. John Domalakes, Frackville, Pa. 5.00
George Skuzas, Reading, Pa. 5.00
D. Smilgis, Sharon, Pa. 5.00
Kris. Žemaitis, Phila, Pa. 2.00
Kun. J. Sukevičius, Tamaqua, Pa. 1.00
Kun. Franas Mockus, Coaldale, Pa. 1.00
L. J. Lietuvnikas, Orlando, Fla. 1.00
Michael Butkus, Naugatuck, Conn. 1.00
Sgt. Anthony Kateiva, Tampa, Fla. 1.00
Anthony Gudaitis, Detroit, Mich. 1.00
J. J. Brankis, Rochester, N. Y. 1.00
Ben. Jayson, Clinton, N. C. 1.00
Justina Jakavičienė, Taunton, Mass. 1.00
Ida Silks, New Haven, Conn. 5.00
John Laukaitis, Cambridge, Mass. 1.00
Jonas Kidolis, New York 1.00
Mrs. H. Juozapaitis, Amsterdam, N. Y. 1.00
Joe Liepinaitis, Detroit, Mich. 1.00
A. Smilgis, Norwood, Mass. 2.00
Mrs. Monreal, Cleveland 2.00
P. W. Urban, Cleveland 5.00
Dirva, Cleveland 4.50

(Bus daugiau)

•AMERIKOS aukščiausias paukštis yra tai smėlių gervė. Patinai stovinti stati yra beveik žmogaus aukščio.

Vaizdas
Amerikos
Lietuvių
Misijos
didingos
Kongresinės
Vakarienes
Kovo 23, 1945,
Hotel Statler
Washington,
D. C.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PERGALĖS ŠVIESŲ ŠEŠĖLIAI

Rytų Europa mirties gėbyje

GINKLAI nutilo, bet laisvės dar nėra. Su pergalės dienos šiais Rytų Europai atėjo naujos tamsybės dienos. Bolševikai užimtuose kraštuose žudo, sodina į kalėjimus ir veža į Rusijos gilumą visus kurie jiems atrodo negalėsia būti ištikimi komunistams. Ir taip, baisaus karo nuvargintos tautos, tam karui pasibaigus, baigiamos naikinti istorijoje dar negirdėtu žiaurumu. Tokia, yra V-E diena Lietuvoje, tokia ji yra visoje bolševikų užgrobtose Rytų Europoje. Europos išlaisvinimas reiškia šimto dvidešimt milijonų Europiečių atidavimą verguvei ir lėtai mirčiai į budelio rankas.

Didžioji hypokrizė

Džiugavimas kad Europoje pagaliau išaušo laisvės rytas yra didžiausia hypokrizė. Nes kokia ta laisvė yra parodo kad ir Churchill'o pareiškimas sąjungininkų eilėse kariaujančioms Lenkoms kariams, pagal kurį jiems busianti suteikta galimybė, jei jie norės, pasirinkti Didžiosios Britanijos pilietybę. Atseit, jei Lenkų kariai norės, jie galės į savo gimtąjį kraštą negrįžti. Bet jei Churchill numano kad Lenkų kariai gali nenorėti grįžti į Lenkiją tai tas labai aiškiai parodo kokia yra jo paties nuomonė apie laisvę Lenkijoje.

Maždaug Churchill'o žodžiais paskutinėmis dienomis prabilo Generalas Eisenhower. Tik jis kreipėsi ne į Lenkijos karius, bet į jos civilius gyventojus, prievarta iš Lenkijos išvežtus darbus ir Vokietiją ir dabar atsidurusius sąjungininkų žinioje. Jis jiems patikrino kad ir jie, jei nenorės, galės negrįžti į Lenkiją. Šitai parodo ką savu ruožtu ir Gen. Eisenhower galvoja apie Lenkijos išlaisvinimą.

Gailėstingumas iš mirties nasrų ištukusiems

Reikia pasakyti kad Gen. Eisenhower'o pareiškimas Lenkijos tremtinių atžvilgiu yra labai svarbus aktas, nes jis sukuria savos rusijos precedentą dabartinių metu staiga alkstėn iškilius karo pabėgėlių ir tremtinių problemą. Savu ruožtu jis yra humanitarinis sprendimas. Jame glūdi bent tiek teisingumo kad vieną kartą iš mirties ir verguės nagų ištukę žmonės išlaisvinimo rezultate nebus antrą kartą — šiuo atveju jau išlaisvintųjų rądom — grąžinti į mirties ir verguės glėbį. Ir būtų didžiausias nusikaltimas prieš žmoniją ir istoriją jei Lenkams patikrinta "privilegija" negrįžti į savo kraštą nebūtų praplėsta ir Lietuviams, Latviams, Estams ir visiems kitiems kurie karo bėgyje atsidūrė už savo tėviškių ribų — Vokietijoje ir Vakarų Europoje.

Ir Amerika ne be kaltės

Žinoma, ta privilegija tebutų lašelis teisingumo neatsieji juroje. Ir deja, už tą neteisę jūrą, jei ji bus palikta, ir Amerika su Anglija nebus be kaltės. Nes Rytų Europos atidavimas bolševikams išskerdimui, nors ir, galime sutikti, neatitinka Amerikiečių ir Anglų noro, vis dėlto jis yra tiesioginis jų bendradarbiavimo su bolševikais rezultatas. Be Anglų ir, ypač, be Amerikiečių pagalbos bolševikai nebūtų galėję užgrobti tų sričių kurias jie šiandien laiko užgrobtą ir kurių gyventojus jie negailėstingai žudo. Tat tokie humanitariniai aktai kaip "privilegijos" pabėgėliams ir tremtiniais negrįžti į savo "išvaduotas" tėvynes anaipol dar nepanaikina atsakomybės už tų pabėgėlių bei tremtinių tėvinių atidavimą mirčiai. Ir nebus Amerika teisi istorijos šviesoje jei, sugriovus nazių tyroniją, ji nesutruškins ir bolševikų jungo.

Pax Americana

BOLŠEVIKŲ jungo nesutruškinimas, kaip žiauri likimo ryškė, gali pabaigoje išplakti ir pačią Ameriką. Nes šiandien jau yra aišku kad ta linija kurioje dabar yra susitikusios sąjungininkų ir bolševikų kariuomenės, nėra galutinė linija. Už tos linijos bolševikų pusėje, kaip jau sakytą, viešpatauja mirtis, bet jos šešėlis krūta ir į sąjungininkų pusę, ir jo grėsmė neišnyks tol kol gyvuos bolševizmas. Taigi visa Europa bus nuolatiniame bolševizmo pavojuje ir niekas kitas, o tik didėdė militarinė pajėga, ir tą likusią Europos dalį nuo bolševizmo tegalės apsaugoti.

Šito akivaizdoje, nesunku įsivaizduoti ką reiškia jau dabar projektuojamas Amerikos ir Anglijos kariuomenių atitraukimas iš Europos. Europa per naktį virst raudona ir tada jos išlaisvinimas sutaps su jos pavertimu kapinynu. Gražus pergalės rezultatas!

Bet tai dar ne viskas. Komunizmo lizdai Azijoje, Afrikoje, Pietų ir, pagaliau, Šiaurės Amerikoje sąsąjė su tuo dar suaktyvins savo veiklą, o komunistinė Europa visą savo techniską ir moksliską sugebėjimą bei savo keturis šimtus milijonų komunistinių vergų įkinkys į dvidešimtojo amžiaus "kultūros laimėjimų" gamtiną: į raketines bombas, lėktuvus, nuodingas dujas bei kitus įvairiausių didelio galingumo griaunamus ginklus. Gi komunistinis kirminas, iki šiol demokratijos vardu nekludomai leidžiamas augti, graužs viską iš vidaus.

Šitokios jėgos koncentracijoje Britų salos kaip šiaudas išlėks į orą ir tada visa ta jėga atsigręš į paskutinę laisvą šalį — į Ameriką. Ir kokie bus Amerikos šansai, susidurus ne tik su komunistine Europa bet eventualiai ir su komunistine Azija bei Afrika. Taigi su milžinišku kokio pusantro bilijono gyventojų bloku, apurpintu Europos mokslu ir technika ir nepaprastai turtingais, tiesiog neišsemiamais, gamtos ištekliais, nesun-

SLA Konversija Verstinai

SLA organas Tėvynė Bal. 20 praneša kad "Susivienijimui Lietuvių Amerikoje Konversija artinasi, ją butinai turime įgyvendinti".

Konversija reiškia kad SLA narių didelė dalis turi persikelti į žemesnius skyrius arba mokėti veik dvigubai didesnes duokles negu mokėjo iki šiol.

Tuo tarpu senesnieji nariai vis sensta ir sensta, mirimai daugėja — ir ana fiktyvė "solvency" greit sutirpo.

SLA ateitis nekokia, nežiurint kaip mes tą organizaciją bringintume. Kurie nariai norėjo Susivienijime politikauti vietoje rupintis organizacijos auginimu, dabar prigyveno savo neišmanėlių darbo vaisių.

Toks yra New Yorko valstijos reikalavimas, ko neišpildžius "ji net gali pareikalauti mūsų Centrą išsikraustyti iš šios valstijos ribų, o ne tik iš New Yorko. Gali uždrausti veikti SLA kuopoms šioje valstijoje", pastebi Tėvynė.

Šitas šaukiantis reikalingumas konversijos parodo prie ko SLA privedė Vaidylos-Gri-gaičio kombinacija, vadovaujant organizaciją savo politiškais interesams, ne Amerikos Lietuvį gerovei. Kaip tik po iždininko Paukščio mirties socialistai į SLA įsikibo, Vaidyla stėjo į talką padėti Gri-gaičiui išlaikyti SLA socialistų kontrolėje, ir laiko iki šiai dienai, su kensmingomis pasekmėmis organizacijai.

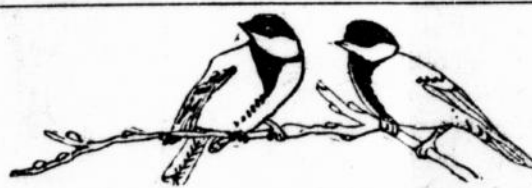
Po Chicago seimo 1930 metais, kada bolševikų išsimetimu SLA "solvency" paško, jie džiaugėsi kad SLA jau "išganytas", ir saivaliavo su organizacija kaip norėjo, vis politikos naudai, ne organizacijos atečiai.

Bet prie SLA liko didumoje seno amžiaus nariai, ir kuomet naujų jauno amžiaus narių negauta (ir nemokėta jų gauti), palengva SLA turtelis sutirpo ir štai po 15 metų, kas neilgai emė praeiti (o jau penki metai kaip konversijos baubas

ku numanyti. Štai kokia yra galutinė "V" perspektyva, jei tuoj pat, šiandien, nebus sutrypta komunistinė pabaisa.

Prie dabartinio įiegu santykio bolševikų ištaškymas, tegu jie ir susidėtų su Japonais, jokių abejonių nesukelia. Tiesia, labai skaudu, reiktų išleisti dar keliasdešimt bilijonų dolarių ir paaukoti kelis šimtus tukstančių gyvybių. Bet tuo atveju visame pasaulyje užviešpautų tikra taika, "Pax Americana", ir žmonija, nors ir didžiai sužalota, vilties pilnom akim galėtų žiūrėti į ateitį.

Tuomet tikrai būtų galima pasakyti: "Prieš du tukstančius metų pasauliui atėjo šviesa iš Rytų, tačiau ji buvo beužgesanti. Bet štai pasakingosios Vakarų Šalies pranašai ją išgelbėjo. Ir dabar ji nekludomai tukstančius metų galės rusenti tiek Rytams, tiek ir Vakarams".

JAU BRĖKSTA RYTAI

(Petras Vaičiūnas)

—Jau brėksta rytai gludumoje....
Tu vis dar, poete, nemiegi....
Sakyk man, ko liudi, vaitoj?
Ar skausmas koks sielą tau slegia?

Kodel nesakai man? Ko tyli?
Gal širdį užgavo tau žmonės
Del to kad karštai tu juos myli,
Kad šviečia jiems tavо svajonės?....

—Dangus, mat, man kelią paskyrė,
Kur rožės dygliuotos vien žydi....
Tiek skausmo širdis jau prityrė,
O žmonės.... su pašai pa lydi....

—Gal? Kas gi tave taip kankina?
Kad ukanos niukia ugnele,
Kur amžina dainą gamina?
Gal žvaigždės nerodo tau kelio?

—Nakties reginiai man ir vėliai
Ramybės krutinei neduoda....
Gludu man.... čia šliaužo šešėliai....
Aš vienas.... Kur dingio paguoda?!

—Aš čia jau. Prabilk gi, poete!
Imk jautriąją lyrą tu savo:
Ji skausmą padės tau išlieti....
Pabusk gi, poete! Aš — tavo....

SLA centre vaidinasi), prireikė arba konversiją priimti arba kraustyti iš New Yorko valstijos.

Bet tas nereikšia kad kitos valstijos be konversijos globos SLA, iš New Yorko išvartų — ir kitos jau senai reikalauja konversijos.

Kaip erkės į SLA įsikibę, socialistai išmėlė jo lėšų fondą. Vietai naudoję dalį to fondo ir dalį Tautiško Centų Fondo jaunimo auklėjimui ir prirašymui prie SLA, jie jaunimą nuo organizacijos atgrasino savo aklipešiku politikavimu seimuose, centre, ir organo cenzuravimu, o pinigų iššvaistė savo politiškam kromeliui stiprinti.

Tuo tarpu senesnieji nariai vis sensta ir sensta, mirimai daugėja — ir ana fiktyvė "solvency" greit sutirpo.

SLA ateitis nekokia, nežiurint kaip mes tą organizaciją bringintume. Kurie nariai norėjo Susivienijime politikauti vietoje rupintis organizacijos auginimu, dabar prigyveno savo neišmanėlių darbo vaisių.

RUSIJAI PASIŪSTA LABAI DAUG

Kodel bolševikai dabar gali smarkauti ir už Ameriką nieko neduoti aiškiai parodo šis faktas. Nuo Spalio, 1941 metų, kada Japonija užpuolė Hawaii salas ir Amerika įstojo į karą, iš Amerikos persiūsta ir pristatyta Rusijai suvirš 16-250,000 tonų karo reikmenų ir maisto. Visų tų reikmenų vertė siekia \$8,225,000,000, iki Vasario mėnesio šių metų.

O čia dar neįskaitoma tukstančiai lėktuvų kurie nuskraidinti savaiss motorais, Amerikiečių ir Rusų lakunų.

Tuo viskuo Rusija aprūpinta ir apginkluota taip kad dabar gali taisy ginklais pradėti karą prieš pačią Ameriką.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Paskelbta Lietuvių įsakymai

Po to tuojau buvo paskelbtas Sedos apskrities komendanto šio turinio įsakymas:

1. Draudžiama be komendanto žinio daryti susirinkimus;
2. Draudžiama gabenti per rubežių arklius, gyvulius, linų sėmenis ir kitą žaliavą;
3. Vokiečių kareiviai neturi teisės rekvizuoti ir išgabenti visa tai kas paminėta antrame punkte;
4. Komitetas gali daryti rekvizicijas, tik Lietuvos kariuomenei ir komendantui leidus;
5. Visi karininkai bei kareiviai už bent kokį sauvaiavimą bus suimti ir atiduoti teismui;
6. Kiekvienas pilietis turi atsinešti į kareivius su pagarbą, nes jie gina Lietuvos Nepriklausomybę;
7. Uždrausta vaikščioti nuo 20 iki 5 valandos;
8. Iki Kovo 20 dienos visi neturintieji komendantu leidimo, ginklus turi atiduoti į komendanturą;
9. Draudžiama bent kokia agitacija prieš Lietuvos valdžią;
10. Plėšikai, sugauti beplėšiant, bus vietoje sušaudyti;
11. Nuplėšę šį įsakymą bus baudžiami karo lauko teismo iki mirties bausmės.

Partizanai sudaro šaulių užuomazgą

Sedos apskrities milicijos vadu buvo paskirtas karininkas F. Veitas. Milicija buvo dar tik tvarkoma ir mums, partizanams, teko daug jai padėti, ypač kovoje su plėšikais, galvažudžiais, vagimis ir bolševikais, kurių keletas komendantu Plechavičiaus įsakymu buvo sušaudyta.

1919 metų Lapkričio mėn. Sedos komendantura persikėlė į Mažeikius ir buvo pavadinta Mažeikių miesto ir apskrities karo komendantura. Po to svarbesnių įvykių jau nebebuvo. Gyvenimas pamazų ejo į normales vėžes.

Mes partizanai sudarė užuomazgą Sedos šaulių būriui. Dalis mūsų šautuvų atiteko komendanturai, o dalis Sedos šaulių būriui.

Mūsų partizanų bei savanorių būris išmūšė Rusus bei vietos bolševikus iš Židikių, Skuodo, Ylakių, Sedos, Pikelio, Ukrišos, Žemalės, Platelių, Mosėdžio, Mažeikių ir beveik visos Zemaitijos.

Savanoriais bei partizanais daug rūpinosi ir jiems padėjo: Leckavo apeliokės Antanas Eidukaitis, Sedos apeliokės Juozas Straupis (tėvas), Vaclovas Milevičius ir daugelis kitų.

Šis savanorių bei partizanų būrys kovojo taip pat su Berntininkais prie Pašerkšnės dvaro, Tirkšlių valsčiaus, prie Rupeikių dvaro, Sedos vals., prie Ventos tilto ties Mažeikiais, Tirkšlių miestelyje, ir išvijo Berntininkus iš Mažeikių. Jie tose vietose nuginklavo apie 300 Berntininkų, atėmė iš jų karo automobilį ir kitą karo grobį.

Partizanai šaulys Martynas Kentys Grustė, Sedos vals.

KAUTYNĖS DEL VADOKLIŲ

Dieną ir naktį verda darbas

1919 metų Kovo pradžia. Pasprukęs iš bolševikų okupuoto Šilų dvaro, atsiduriau Sėtoje (Kėdainių apskr.) Užsimelejo pas Sėtos apsaugos vadą karininką Reikalą. Mane paskiria į Pagirijų apsaugos srities viršininko pareigas.

Pagiriuose randu apie 60 partizanų savanorių. Jų tarpe keletas Šilėnų, su kuriais teko dirbuotis milicijoje. Visi energingiausi vyrai, susispietę apie buvusį Rusų kariuomenės vachmistą Railą ir buvusį viršilą Adamonį. Šiek-tiek jautėsi vadovybės trukumas. Ginklų, šautuvų ir rankinių granatų pakankamai. Uniformos — kol kas tik kepurės. Bet koks didelis džiaugsmas užsidėti savo Lietuvišką kepurę!

— Gana vargti ir kraują lieti po svetimomis vėliavomis ir ginti svetimus reikalus! — džiaugdamasis tariau ir aš, kartu su kitais užsidedamas savo uniforminę kepurę.

Strateginė padėtis nekokia. Artimiau-

sia mūsų dalis tik Sėtoje, 14 kilometrų į pietus. Rysiai — tik raiteliai. Šiaurėje už 12 kilometrų Vadokliai (Panevėžio apskritys). Ten priešas. Vakaruose — Ančiškis ir Truskava (Panev. ap.) — ten irgi priešas. Rytuose Lenai, Siesikai (Ukmergės ap.) — priešas. Mūsų jėgos apie 20 raitelių ir 50-60 pėstininkų, kurių skaičius kasdien vis didėja.

Atvykstančių partizanų upas geras, nuotaika pakilus, bet medžiaga visai žalia. Daug tokių kurie pirmą kartą gyvenime laiko šautuvus rankose. Puskarininkų veik visai nėra. Skubiai apmokom ir gabesniuosis vyrus skiriam puskarininkais. Darbas verda. Nakties metu sunki sąrybų bei užtvary tarnyba, dieną — be pertraukos apmokymas. Sunkoka. Maistu rūpinasi Sėtos grupės brolis Pranas Reikalas. Maistą renka apeliokės dvaruose bei kaimuose. Daug padeda dvarininkas Rindzevičius. Jis aukoja paskutinę lašinių paltį kariautojams. Savanoriai sotūs, o tatau labai svarbu.

Priešas pasiruošęs mus pasitikti

Prie mūsų priskirti septyni Vokiečiai — viršiva ir šeši eiliniai — su dviem lengvais kulkosvaidžiais. Visi seni Marnos ir Verduno kovotojai. Jiems toks kaip mūsų karas vieni niekai. Santikiai su jais geri.

Apsisvalges ir pasitaręs su karininku Reikala, nutariau pulti Vadoklius. Mūsų žiniomis ten esą apie 120 raudonarmiečių su dviem sunkiais kulkosvaidžiais.

Sutartą dieną gauju sustiprinimą — atvyksta karininkas Čechavičius, viršila Pučkys ir 60 pėstininkų. Vada! pulkūs! Čechavičius Didžiojo karo invalidas: koka kelyje granatos sutriuškinta, krutinė Vokiečių durtuvo perdurta. Eina šlubuodamas, o rikiuotėje joja raitas. Pučkys visas apkabintas granatomis — tikras partizanas. Drąsus ir plėšrus.

Nutarėm vakare išvykti pas Jablonskį, gyvenantį prie Vadoklių ežero. Iš jo tankiais krumais į Vadoklius du kilometrų. Iš Jablonskio ir puolimą pradėsime.

Vežimai užsakyti, viskas paruošta. Bet staigas smugis: gana šalta, apie 7 laipsniai šalčio, o Vokiečiai neturi glicerino kuris reikalingas į kulkosvaidžio ausintuvą vandenį. Esant tokiai temperatūrai vanduo užšals, ir mūsų svarbiausias ginklas neveiks. Raitelis joja į Kėdainius parnešti glicerino, o mūsų puolimą tenka atidėti sekantiui naktiai.

Pagaliau viskas tvarkoje. Sėdam į vežimus ir vežiuojam. Pas Jablonskį atvykstam apie 3 val. nakties. Dar visai tamsu.

Mums pranešė nemalonį naujieną: Priešas sužinojo apie mūsų pasiruošimą ir iš Siesikų gavo sustiprinimą: atvyko dar apie 120 raudonarmiečių su dviem kulkosvaidžiais.

Vadinasi, prieš mus stovi 240 gerų Rusų karių ir keturi kulkosvaidžiai. Su manim apie 130 naujokų ir du lengvieji kulkosvaidžiai. Paslėjęs nelygumas! Bet negi grįšim! Upas yra, o ryžtumas daug ką gali. Pulsim!

(Bus daugiau)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepeniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo išgyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Kaina su prisijuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Lietuviai Tremiami Rusijon

LIETUVOJE UŽEJO BADAS, OKUPANTAMS VISKĄ IŠPLEŠUS

(IS SVEICARIJOS SPAUDOS)

Iš patikimų šaltinių patirta kad sovietų valdžia yra pradėjusi masinę gyventojų deportaciją iš okupuotos Lietuvos. Pagal gautas žinias, ypač daug žmonių yra išsiųsta į Sibirą iš žemaitijos. Tarp deportuotųjų didelį nuosimtį sudaro paprastieji ukinkai.

Neabejojame kad sovietų agentai kiekvieną žinią apie gyventojų deportacijas iš Lietuvos apšauks neteisybe. Bet

gi savo laiku bolševikai neigė jog dar 1941 metų vasaros pradžioje jie išdeportavo iš Lietuvos dešimtis tukstančių žmonių. Tų metų Birželio viduryje sovietų politinė policija NKVD surengė liudnai pargarsėjusią "žmonių medžioklę" ir tukstančius žmonių gyvuliniuose vagonuose nudangino į Kazakstaną ir kitas Sibiro paašvieses.

Lygiu budu sovietai dabar užgina deportacijas iš Lenkijos, nors apie jas turima visai tikslų žinių. Apie tokias masines deportacijas dar visai

neseniai buvo patiekta paklausimai Anglijos parlamente.

GAUNAMA žinių kad Lietuvoje daugelyje vietų siaučia tikra žodžio prasme badas. Išsidangindami iš Lietuvos, Vokiečiai ką tikrai sugriebę, vėžę į Vokietiją. Ypač skaudžiai nukentėjo arčiau prie kelių esantieji ukinkai, iš jų buvo viskas išgabenta: gyvuliai, javai, pašaras ir tt. Kai atėjo bolševikai, Lietuvos gyventojų padėtis nei kiek nepagerėjo. Prasidėjo maisto produktų rekvizavimas: iš visų atimta tai kas dar pasiliko nuo Vokiečių okupantų. Tuo budu ukiai buvo visiškai ištuštinti.

SVEICARŲ laikraštis Gazette de Lausanne paskelbė straipsnį apie Lietuvą. Autorius atpasakoja Lietuvos istoriją ir pabrėžia kad tautinė sąmonė yra giliai įleidus šaknis visuose gyventojų sluoksniuose. Lietuvių tauta, visą šimtmečio ketvirtį džiaugusis laisve, pradžioje buvo okupuota sovietų, paskui Vokiečių, o dabar vėl atsidūrę pirmųjų okupacijon.

Sovietai pagal savo žinomus metodus pirmoje eilėje ėmė naikinti, arba, jų terminu kalbant, "likviduoti", šviesuomenę. Straipsnio pabaigoje pabrėžiama kad Lietuva yra patapus Slaviško imperializmo auka.

MASKVOS SUTARTYS BE VERTES

BERNO dienraštis Der Bund vedamajame straipsnyje gvilvena sąlygas kuriomis galėtų būti išlaikyta taika. Laikraštis išveda kad taikos garantija

galima tikrai Atlanto Čarterio pagrindais. Tačiau praktika rodo kad Sovietų Rusija nuėjo kitais keliais. Tautų teisę apsispręsti del savo likimo ir iš viso tautų laisvę nustoja bent kurios vertės ten kur Maskva uždeda savo leteną.

Pabaltijos tautoms nei kiek nepadėjo kad jos turėjo iškilmingai suformuluotas sutartis su Leniniška ir Staliniška Rusija, lygiu budu sutartis del nepuolimo ir nesikišimo į vidaus reikalus. Tos sutartys pasirodė turinčios tokią pat vertę kaip Vokiečių-Danų nepuolimo ir nesikišimo į vidaus reikalus. Tos sutartys pasirodė turinčios tokią pat vertę kaip Vokiečių-Danų nepuolimo ir nesikišimo į vidaus reikalus. Tos sutartys pasirodė turinčios tokią pat vertę kaip Vokiečių-Danų nepuolimo ir nesikišimo į vidaus reikalus.

Laikraštis prieina išvadą kad pastovi taika įsiviešpataus tikrai tuomet kai jiega nebus naudojama piktiems tikslams siekti.

SVEICARŲ socialdemokratų partijos leidžiamas dienraštis Volksrecht kreipia skaitytojų dėmesį į ypatingai nepavydėtiną Pabaltijo tautų socialdemokratų padėtį. Juos vienodai žiauriai persekioja tiek Vokiškas "hackenkreuz", tiek sovietiška žvaigždė. Laikraštis nemato išeities kokiū budu Pabaltijo profesinių sąjungų ir socialdemokratų partijos nariai gali išvengti šių abiejų persekiojimų. Netenka abejoti kad šiuo atveju istorija rašanti ypatingai liudną lapą.

IS SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

mais padarys, o išėjo visai kitaip.

Matyt, Roosevelt buvo pažadėjęs tą padaryti, nes jis pats rengėsi į konferenciją vykti, ir Maskva tikėjo kad ši konferencija buvo taikyta patenkinti ir pataikavimui sovietų atstovams, ir turėjo pasitarnauti antru Munichu.

MOLOTOVAS patyrė kad ir jieskoma šešių bilijonų dolarių paskola Rusijai nėra gata- vai atkišta Washingtone, ir kad Prez. Truman yra rimtai pasiryžęs neužsileisti Stalinui Lenkijos klausimu.

Kitų šalių atstovai gali pralaimėti savo užsibrėžimus šioje konferencijoje ir sugrįžę namon del to nenukentės, o Molotovas keletą kartų gaves įvairių užkirtimų, ir nelaimėjęs Lenkų atstovybei vietų sugrįžęs į Maskvą gali prarasti savo galvą.

Rusijai duota konferencijoje trys balsai tik todėl kad prisilaikyta Jaltos sutarimo, bet tais trim balsais Molotovas nekur nuėjo.

PATS DIDYSIS klausimas San Francisco konferencijoje sako liks išspręsti ar ateities pasaulio taikos organizacijai nebus naudingiau ir lengviau išlaikyti taiką jeigu Sovietai bus iš jos išmesti.

Reikia numatyti kad bolševikai vistik neturi teisingų norų nei tai organizacijai nei pasauliui taikai.

Molotovas į San Francisco vyko ne diskutuoti reikalus, bet padiktuoti.

Pagerbtas Telephone Company Vedėjas

Robert P. Bunyan pasitraukia iš mėsės iš generalinio dirbtuvių vedėjo pozicijos The Ohio Bell Telephone Company's šiaurystinės srities, po suvirs 40 metų tarnavimo telefono biznyje; jo pagerbimui surengta vakarienė šeštadienio vakarą.

re, Masonic Temple ballroom, Euclid ave. ir E. 36th street.

Jisai darbavosi tirstai apgyvenitoje teritorijoje šiaurystinėje Ohio dalyje, į kurią įeina miestai Cleveland, Youngstown, Akron, Alliance, Salem, Canton, Massillon, Painesville ir artimos sritys.

Mr. Bunyan gimė West Charlton, N. Y., kur lankė pradžios mokyklą, Ohio Bell Telephone Co. iki dabar.

po to lankė aukštesnes mokyklas, baigdamas Rensselaer Polytechnic Institute, Troy, N. Y. Telefono bizninį įstojo Birželio 6, 1904, kaip inžinierius studentas prie Hudson River Telephone Co., Albany, N. Y.

Iš New Yorko jis atvyko į Clevelandą Liepos 19, 1920 ir čia darbavosi įvairiose pareigose prie The Ohio Bell Telephone Co. iki dabar.

MONCRIEF Furnasai
Dirbdinami Ilgų Metų Tarnavimui
Jūsų MONCRIEF Pardavėjas Jums Patarnaus
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
OFISO TELEFONAS: Main 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo mortgeio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BAIZAMUOTOJAS
Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vieta
6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakaraus
Pilniausias Pasirinkimas — Visokiausias
VYRAMS ir VAIKINAMS
NAUJOS VASARINĖS SKRYBĖLĖS
DĖVĖJAMI REIKMENYS - KELNĖS
SPORTINIAI PAREDALAI
Vėliausių madų ir pavidalų.
Vyrams ir Vaikinams KELNĖS
Didelis pasirinkimas Išėginių, Sporto 3.95 iki 8.50
ir Darbiu kelnų įvairių tvirtų medžiagų.
Mieros nuo 29 iki 48.
Prie to mes Duodam ir Išėičiam EAGLE STAMPS

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus neu ugniagesius (fare-monius).

ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

Mes Duodam ir Išėičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Jie 100% Vilnos

Tai Didžiausios Vertybės Už Šią Žemą Kainą!

Coats ir Toppers

Naujausių Stylių! Gerų Medžiagų! Vėliausių Spalvų!

Puikių stylių nauji Pavasariniai paltukai ir apsiautalai kurie tiks jūsų figurai puikiausia. Visokių stylių kokie tik jums patinka, nekurie velveteen apvedžioti... nekurie su didžiukais šioje grupėje. Visi yra grynos vilnos medžiagų, ir daugybėje naujų spalvų. Mieros panelėms ir moterims, 16 iki 18.

16.94

WHERE THE FUEL GOES

A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.

P-659-S OWI

AR TURIT PASKOLOS REIKALĄ?

Lietuvių Bankas per daug metų yra išaugęs paskolų darymo biznyje, ir gali patenkinti visokių paskolų reikaluose.

Šia istaiga galit turėti patikėjamą jos prityrimę, teisingumą ir atsakantume patarnavimo paskolų reikaluose.

Šioje istaigoje depozitai po Federal Deposit Insurance Corp. iki \$5,000 knygu-tė.

Čia parduodama United States War Bonds ir Savings Stamps.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

Phone GA 6889

THOMAS APPLIANCE

Taiso visokias Skalbiamas Mašinas, Valytojus, taipgi Prosus, su vieno meto garantija viso savo darbo.

Perka ir parduoda radio.
8820 Wade Park Avenue
Cleveland, Ohio

Didysis Cleveland!

TAIP, SEPTINTA KARO PASKOLA jau prasidėjo! Tai Septintas ir didžiausias Karo Bonų vajuš šio karo bėgiu... su nustatyta visoje šalyje kvota smulkiems bonams septyni bilijonai dolarių!

Karas dar nebaigtas. Suvirs 130,000 vyrų ir moterų iš Cuyahoga apskrities kurie randasi kare tą žino. Jie ir toliau atliks savo darbą. Mes turim atlikti savo.

Dabar gi svarbiausia pareiga mums yra išpildyti savo asmeninę kvotą Septintame Paskolos Vajuje.

Atminkit, šita paskola tik-krenybėje yra dvi vienoje. Pereitą metą, šiuo laiku, buvo jau dvi paskolos pravesta. Taigi dabar—mes turim atlikti dviejų paskolų darbą vienu užsimojimu.

Didysis Cleveland visada išpildė ir perversijo savo Karo Bonų kvotą—mes ir dabar neapvilsim—šiame svarbiausiame Karo Bonų vajuje!

FIND YOUR QUOTA... AND MAKE IT!		
IF YOUR AVERAGE INCOME PER MONTH IS:	YOUR PERSONAL WAR BOND QUOTA IS: (CASH VALUE)	MATURITY VALUE OF 7th WAR LOAN BONDS BOUGHT
\$250	\$187.50	\$250
225-250	150.00	200
200-225	131.25	175
175-200	112.50	150
150-175	93.75	125
125-150	75.00	100
100-125	56.25	75
Under \$100	37.50	50
	18.75	25

ALL OUT FOR THE MIGHTY 7th WAR LOAN

* CUYAHOGA COUNTY WAR FINANCE COMMITTEE • Union Commerce Building, Cleveland, Ohio *

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

'I AM AN AMERICAN DAY' PROKLAMACIJA

Prisilaikydamos Prezidento Roosevelto įvestos "I Am an American" dienos, kas per kelis metus šalyje buvo švenčiama, ir kadangi šymet, dar prieš mirtį pats Prez. Roosevelt vėl tą dieną paskelbė, ir Clevelando Mayoras Thomas A. Burke išleido proklamaciją skelbdamas šį sekmadienį, Gegužės 20, "I Am an American Day".

Mayoras Burke ragina Clevelando piliečius lankyti tautinius kultūrinius darželius tą dieną po pietų, ir dalyvauti iškilmėse kokios bus atliktos prie Taikos Paminklo Kultūriniam Darželyje prie E. 99th ir Superior, nuo 3:00 val. po pietų.

Šią šventę atžymėti mayoras ragina bažnyčias, laikraščius, radio stotis, viešas ir patriotines organizacijas ir tt.

Lietuvei Motinai Teko Didelė Garbė

Sekmadienį buvo oficiali Motinos Diena. Amerikos laikraščiai tokiu atveju stengiasi surasti ką tokio tikrai tipingo, ir šymet didelis Ohio dienraštis, The Cleveland Plain Dealer savo paveiksluoto leidinio viršelyje papuošti išrinko Lietuvę karo motiną, Louise Banionienę. Ant viso viršelio telpa jos spalvotas atvaizdas, su parašu "War Mother's Day".

Banioniai ilgus metus gyveno Clevelande, veikė tautinėse draugijose, prisidėjo prie vaidinimų Lietuviškų veikalių. Dabar jie išsikėlė gyventi į kaimynišką Bedford, Vincas Banionis visą laiką veda Dirvos mirusių Lietuvių skyrių.

Banioniai turi du sūnus karinėje tarnyboje, o pati p. Banionienė Apex dirbtuvė dirba karo darbą. Toje dirbtuvėje ji dirba 14 metų.

The Plain Dealer atidžiai įsijaukė po visas dirbtuves tokios Karo Motinos kuri tiktu jų leidinio idėjai, ir pasitaikė tam tikslui geriausia tiko artistas Dirvietė, Lietuvė, nors ji išrinkta ne dėl to kad yra Lietuvė, bet dėl to kad ji atitiko Karo Motinos atvaizdavimui.

ISVYKSTA I SAN FRANCISCO IR LOS ANGELES

LVS centro serketorius K. S. Karpus trečiadienio naktį išskrido į San Francisco, dalyvauti United Nations Konferencijoje, padėti A. L. Misijos atstovams, ten anksčiau nuvykusiems, surengti tautų delegatams vakariene Gegužės 22 d., ir šia proga pasinaudodamas apsilankys Los Angeles Lietuvių kolonijoje.

Poni Hypatija Žiurienė, kuri su p. Žiuriu išvyko šio mėnesio pradžioje į San Francisco, prisiuntė Dirvai aprašymą savo kelionės įspūdžių ir patirčių apie Ameriką, kas bus talpinama Dirvoje.

NAKTINIAI klubai Clevelande vėl bus atdaryti iki 3:30 val. ryto — beveik iki auštant. Alinės galės būti atdaros iki 2 val. ryto.

LVS NARIAMS

Svarbus Lietuvai Vaduoti Sąjungos 1-mo skyriaus susirinkimas bus laikomas Dirvos redakcijoje penktadienio vak. Birželio 1, aptarimui įvairių reikalų sąryšyje su Clevelande rengiamu metiniu LVS seimu. Nariai prašomi susirinkime dalyvauti. Prasidės 8:15 vak.

SVEČIUOJASI

Alofnas Mudrauskas, iš U. S. Navy, parvyko pas savo tėvus pasisvečiuoti ir pasilėsti 30 dienų laikui.

7-TA WAR LOAN PRASIDĖJO

Visuotinas Septintos Karo Paskolos Vajus pradėtas pirmadienį ir Clevelandiečiai sykiu su visa šalimi turi sukelti 14 milijonų dolarių. Ši paskola Clevelande dedikuojama atminčiai suvirš 3,200 tų Clevelandiečių kurie žuvo kare nuo Pearl Harbor dienos. Dedikuojama ir tiems apie 135,000 vyrų ir merginų kurie iš šio miesto dar tarnauja uniformose.

Clevelando vidurmesčio didėji aikštė, Public Square, šio vėjus metu, nustatyta paveikslais 150 Clevelandiečių karo karžygių.

Didž. Clevelandui nuskirta \$101,279,000 kvota, iš to 55 milijonai dol. stengiamasi gauti iš smulkių karo bonų pirkėjų, iš darbininkų, iš kiekvieno kas nori ir gali nusipirkti mažesnius bonus, nuo \$18.75 ir aukščiau. Pirkti raginami ir tie kurie jau turi prisikrovę krovinių smulkių bonų, nes tuomet ji pagelbės ir toliau smarkiau vesti karą ir baigti sumuštį Japonus.

Dabar jau bonų pirkėjai gali būti daugiau tikri kad jų bonai turės pilną vertę ir neš savo pelną kokį valdžia pradžioje. Kiti pirmiau prisibijojo.

GUB. LAUSCHE GAVO DAKTARATĄ

Kenyon Kolegija, Gambier, Ohio, pagerbė naują Ohio gubernatorių, Clevelandietį Frank J. Lausche įteikiant jam garbės daktaro laipsnį. Jam įteikta Teisų Daktaratas.

MAYORAS BURKE važinėjo Washingtone įsiekodamas Karo Maisto kontrolės komisijoje paliuosavimo tokio suvaržymo mėsos. Clevelandas pasiūlyto visai be mėsos. Sako, mažai ką ta kelione laimėjo.

Mayoras Thomas A. Burke gavo progą apsilankyti į White House ir 10 minučių pakalbėti su Prezidentu Truman. Abu jiedu yra Demokratai.

M. S. 36-TOS KUOPOS

15 METŲ SUKAKTIS Moterų Sąjungos 36-ta kuopa, minėjimui 15 metų savo gyvavimo sukakties, fotografuos šį sekmadienį, Gegužės 20, A. S. Bartkaus studijoje, E. 79th St., 5 val. po pietų.

Tat visos narės, kaip senos taip ir naujos kurios gausite atvirutes arba ne, malonėkite susirinkti studijoje prieš 5 v. paminėta dieną, nes toks yra fotografo reikalavimas. Vėluojančių nelauks.

Birželio 17, Sąjungietės ruošia sukaktuvių vakariene, tat visi lauksime tos dienos.

Komisijos narė P. Staupas.

RUPINASI POKARINIAIS DARBAIS

Valdžios Mažesnių Karo Išdirbysčių komisija pradėjo tyrinėti Clevelande mažų metalo dirbtuvių stovų, apžiūrint ką jos galės imti gaminti grįžtant prie civilinių reikmenų išdirbimo, karui baigiantis.

Valdžia nori pagelbėti toms mažoms dirbtuvėms persitvarkyti ir pradėti gamybą taikos meto reikmenų, kad nesusitrukdytų darbai per ilgai.

MIRIMAI

JANKAUSKAS Motiejus, 73 m., nuo 12001 Rutland ave., mirė Geg. 4, palaidotas Geg. 8, Kalvarijos kapinėse, pamaldos atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje. Paėjo iš Čystos-Budos kaimo, Sasnavos p., Vilkaviškio ap. Amerikoj išgyveno virš 50 metų, visą laiką Clevelande. Liko žmona, Mirta, ir šiaip giminės.

Vellonis buvo geros širdies, švelnaus linksmo būdo žmogus, ir paremdavo Lietuviškus reikalus. Seniau priklausė prie Lietuviškų organizacijų, kurių tulos dabar jau įsirusios. Buvo Dirvos skaitytojas nuo pat jos prasidėjimo.

Lai buna jam lengva atminti išsėstis Amerikos žemėlėje.

RAKAUSKAS Petras, 67 metų, mirė Gegužės 13, palaidotas Ger. 17, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsiuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Veronika, 1289 E. 82nd St., viena dukta, Mrs. M. Santa, ir sūnus Benediktas, U. S. Navy. Taipgi liko sesuo, Mrs. Wm. Lipinskas.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakobs.

PALIUOSUOJAMI

Karo vadovybė sutvarkė paliuosavimą iš tarnybos vyrų tam tikrais punktais sulgy ilgumo tarnavimo, atsižymėjimų ir šeimos atsakomybės.

Anksčiau paimti vyrai pradeda sugrįžti iš tarnybos, karui Europoje pasibaigus. Pradeda sugrįžti ir Lietuviai, kurių tuli pateko kariuomenėn pat pirmose dienose.

OHIO valstijos mokyklų reikalams iš valstijos išdo pareikalauta net \$111,000,000. Gubernatorius Lausche tam pasipriešino, jis numato mokyklų reikalams pakankamai 101,220,000 dolarių.

REPBULIKONŲ KANDIDATAS

Pagaliau atsirado kandidatas iš Republikonų pusės į mayorus prieš dabartinį mayorą Burke. Tas kandidatas yra buvęs Common Pleas teismo teisėjas George B. Harris.

Harris yra griežtai nusistatęs prieš dabartinę Republikonų partijos vadovybę ir prieš patį vadą George H. Bender. Jis matomai kandidatuos nepriklausomai nuo partijos.

CLEVELANDO industrijos pajuto Europos karo pabaigą — valdžia kanceliavo 9 milijonų dolarių vertės karo kontraktų. Iš poros dirbtuvių paleista apie 250 darbininkų.

137,000 KARE

Europos karo pabaigos su laukus, pasirodė iš Cuyahoga apskritys karinėse įeigose randasi virš 137,000 vyrų ir merginų. Prie to dar apie 5,000 tarnauja prekiniam laivynė.

Tarpe tų tukstančių randasi keli šimtai Lietuvių vaikų ir merginų, iš kurių keliolika jau žuvo, daug sužeista. Kiti tebėra Pacifiko salose ištatyti prieš Japonus, kur dar tęsis atkaklus karas.

REIKALINGA MOTERIS draugystei namuose, prie kitos moteries. Kuri moteris nedirba arba taip tu — sunkų pragyvenimą, čia jai gera progą turėti kambarį ir valgi, gyvenimas užtikrintas. Turi būti šviesi ir teisinga, nes mes po raktu nieko nelaukome. Lietuviška šeima. Kreiptis bent vakarą, tarp 7:30 ir 9 val. 1441 E. 61 STREET. Telefonas ENdicott 7867. (22)

PAREIDUODA GROSERNĖ Cash grosernė ir mėsinė, parsiduoda pigiai; garantuota \$1400 savaitiniui; inegu; randasi ant Madison Ave., Lakewood. Kreiptis tarp 2 ir 3 po pietų, 2921 Woodhill Rd., rubsiuvykloje. (22)

Memorandum on Some Aspects of a World Security Organization

Submitted by Representatives of the American Lithuanian Mission, on Behalf of 1,000,000 Americans of Lithuanian Ancestry, to the Conference of the United Nations in Session at San Francisco Beginning in April, 1945

Americans of Lithuanian ancestry consider that the omission of the Republic of Lithuania from the invitations extended to the Governments of all the United Nations to attend the San Francisco Conference opened on April 25th, does not release Americans of Lithuanian origin, as the only spokesmen for the Lithuanian people who can presently be heard, from their duty to submit suggestions on behalf of the cause of the small nations ant particularly of Lithuania to the United Nations at the San Francisco Conference. This memorandum is therefore submitted with conviction that the protection of the rights of small nations in the establishment of a World Security Organization is a necessary part of a permanent peace program.

With the knowledge that the Republic of Lithuania has always been deeply attached to the traditions of peace and international collaboration and conscious of our responsibilities to assist in the creation of a just and enduring United Nations peace, the American Lithuanian Mission submits to the United Nations in Conference at San Francisco the following considerations and suggestions.

1. The Atlantic Charter proclaimed by President Roosevelt and Prime Minister Churchill on August 14, 1941, sets forth that one of the principles for which we are fighting the enemy is the right of small nations to self determination and independence. The Charter states:

"SECOND, the desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the people concerned;

"THIRD, they respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and they wish to see sovereign rights and self government restored to those who have been forcibly deprived of them."

2. In a speech of September 12, 1943, Secretary of State Cordell Hull reaffirmed these principles in declaring:

"All peoples who, with a decent respect for the opinions of mankind, have qualified themselves to assume and to discharge the responsibilities of liberty and its enjoyment."

3. The Lithuanian people are not related to the Russians or to any of the other Slavic peoples, but descended from an ancient people of distinct nationality.

4. The Republic of Lithuania was established on February 16, 1918 as a modern nation under a constitutional Government.

5. By its progress in its economic and cultural life, the Republic of Lithuania, demonstrated that its people were qualified to assume and discharge the responsibilities of independence.

6. It is not anti-Russian to say that Lithuania deserves independence, because Russia has heretofore agreed and covenanted that it would respect the sovereignty of the Republic of Lithuania.

7. On September 28, 1926, a non aggression treaty was entered into between the Republic of Lithuania and Soviet Russia. This treaty was by its terms to be in effect until December 31, 1945, and is therefore still in effect today. The language of the following articles of said pact is as follows:

"Article 2. The Republic of Lithuania and the Union of Soviet Socialist Republics mutually undertake to respect in all circumstances the sovereignty and territorial integrity and inviolability of each other.

"Article 3. Each of the two contracting parties undertake to refrain from any aggressive action whatsoever against the other party.

"Article 5. Should a conflict arise, and if impossible to liquidate it in a diplomatic way, both contracting parties agree in such case to nominate conciliatory commissions".

8. On October 10, 1939, Lithuania and Russia entered into a Mutual Assistance Pact, of which Article 7 reads:

"The realization of this Treaty must not infringe the sovereign rights of the contracting parties, especially the structure of their state, their economic and social systems, military instruments, and altogether the principles of non-intervention of one State in the internal affairs of another State."

9. The State Department of the United States has continued to recognize and still recognizes the Lithuanian Minister to the United States.

10. Its (the United States') position in this matter is that the Republic of Lithuania is an independent nation.

11. Under Secretary of State Joseph Grew, recently announced that Lithuania, Latvia and Estonia were still recognized as independent countries, even though Russia has occupied their territories in the drive against the Nazis.

12. American Lithuanians know from personal correspondence with persons in Lithuania that the people of this little country do not want partial autonomy under the domination of any power whatsoever.

13. The Yalta Conference has suggested the manner and method by which small nations may elect a free and democratic Government.

THEREFORE

The American Lithuanian Mission respectfully suggests:

1. That Lithuania should have the same opportunity extended to other small nations to hold a free and democratic elections, after armies of other nations have left and Lithuanian refugees have been repatriated, — an election wherein can-

didates of all democratic parties in Lithuania have the right to submit their candidacies to the electorate.

2. The election should be under the supervision of an Allied Commission, with representatives of the "Big Powers" to assure an election free of outside pressure.

3. That Chapter III, Paragraph 1, concerning "Memberships" of the Dumbarton Oaks Proposals for a general international Organization which reads as follows:

Chapter III — Membership

1. Membership of the Organization should be open to all peace-loving states"

should be amended to include and make eligible for membership all peace loving states such as the Republic of Lithuania which have lost their independence or their Governments because of the military occupations of their territories by armies of other nations in the present war.

It is further suggested that the charter provide a method for such peace loving states, as the Republic of Lithuania, to be heard upon their independent application for membership to the World Organization.

4. And, the United Nations Conference in San Francisco, in establishing the proposed world organization, should make provision for inclusion in that future organization of the Republic of Lithuania, reserving a place on that organization's councils, committees and commissions for the representatives of the Republic of Lithuania.

If this is done and the principles heretofore stated in the Atlantic Charter are maintained in the San Francisco Conference and in the peace conference to come after the war, the rights of small nations to self determination will be protected and in this way aggression against the small nations will be prevented and a sound program for a permanent peace will be assured.

AMERICAN LITHUANIAN MISSION

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

EXPERT RADIO TAISYMAS

SULYG OPA KAINŲ

Mes taisom Radios, Prosus, Vacuum Valytojus, Skalviamas Mašinas, Rekordų Mainytojus, Taipgi Lempas. Visas darbas garantuotas. Perkam ir Parduodam Radios.

ELITE RADIO CO.

1394 E. 66th St. EN. 6504
6921 Superior Av. HE. 3943

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirmu neigu išmoka už nuostolius. Patarnausiu gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: Main 1773.

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY
* Ask at any of our 46 Offices *

The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Senų Kambarių "Daktaras"

Pirmutinis Lietuvis

Popieriuotojas, Clevelande
ISPLYSUSIU KAMBARIŲ
TAISYTOJAS

Vincas Debesis

7605 Star Ave. EX. 0417

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara - nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kiti miestų
pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANĖJAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO